

Szerkesztőség
Arad, Acser-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regale Ferdinand 4/21
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 600 Lej
Fél évre ... .. 300 Lej
Negyed évre ... .. 150 Lej
Havonta ... .. 50 Lej

Hirdetések díjazás szerint
Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucarestben 50 banival
több.

Magyar fohász.

Elindult a küldöttség ismét Bucurestibe a magas miniszter elé kérni, könyörögni az aradi magyar iskola: a katolikus főgimnázium sorsáért, jövőjéért. Hogy hanyadszor megy küldöttség, ki tudná azt már számontartani, az iskola rövid fennállása óta bizony nagyon is sokszor volt szükség deputációra. Az aggódó és szorongó aradi szülőknek nem sok utravalót adhatunk, tanácsal sem igen szolgálhatunk, mert mit ér ott a tanács, az utravaló, ahol a magas politika diktál és ahol a könyörögők nem románok, — magyarok...

Bár tudjuk, hogy a küldöttség szónokája minden érveit fel fog hozni a maga igazának az elismertetésére, de azért úgy szeretnők, ha az érvek közé valahogy beleszóné ezt is: „El kellett jönnünk a határszéli Arad városából, mert a sorsunkról, a jövőnkéről, az életünkéről és a magyarságunkról van szó.

Ugy érezzük, hogy mindaddig mindig is el fogunk jönni, amíg nem teljesül az erdélyi magyarság kérése: adják vissza a magyarságnak az ő iskoláit. Mi minden alkalmat megragadunk, hogy elfogadjuk a felénk nyújtott jobbot, ha az a kéz igaz szándékkal közeledik hozzánk. Erről már nem egyszer tettünk tanubizonyosságot és nincsen az a sovinizmus és tendencia, amely kétségbe vonhatná, hogy dolgoz, szorgalmas, komoly és öntudatos nemzetiség vagyunk. De a becsületet nem kétségbe csakis akkor törtenhetik meg, ha továbbra is elismernek bennünket magyarnak és nem görditenek akadályokat az elé, hogy azok is maradassunk. Egy óhajunk van most: ismerjék el az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogát. Gyakoroljon az állam felette továbbra is felügyeletet, de a tanítás és a vizsgáztatás legyen a miénk.

Nem is ragaszkodunk a szószentri elmondásához, de szeretnők, ha ilyen értelemben adnák tudtára a miniszternek a magyar kívánságot. És még jobban óhajtuk azt, ha a kérés ezuttal meghallgatásra is találna.

Szorongó érzésekkel indult utjára a magyar deputáció. Arad magyar közönségének féltő aggódás kíséri őket utjukban. Fohásza száll az égbe, magyar fohász: sugárzó arccal, örömhírral jöjjen vissza a küldöttség.

Anglia dicséri a nemzetközi együttműködést.

Magyarország szanálása jó uton halad. — Mit dolgozik a Népszövetség kisebbségi ügyosztálya.

(Genf, szeptember 13.) Az angol sajtó részletesen foglalkozik gróf Bethlen István magyar miniszterelnöknek a népszövetségi közgyűlésen elhangzott beszédével. A Morningpost idézi Bethlennek azt a kijelentését, amelyben elismerését fejezi ki a Népszövetség tevékenységéért. A Times, a Daily Telegraph és a Financial News részletesen ismertetik a magyar kérdésben elhangzott előadói jelentést és beszédeket. Megállapítják, hogy Magyarország szandája gyönyörű példája a nemzetközi együttműködésnek. Minden ország csak nyer azzal, ha az ipari országok piacállamait talpraállítják. A magyar szanálás a legkedvezőbbben indult meg és minden remény megvan a végleges sikerhez. Bethlen miniszterelnök nyilatkozatát közli a bécsi Neue Freie Presse is, amelyben azt hangsúlyozza, hogy a szanálás program szerint folyik. Noha Magyarország termése idén gyenge, az állami bevételek mégis stabilaknak mutatkoztak. Nagy szerencsének tartja, hogy a kormány a népszövetségi pénzügyi főbiztossal barátságosan és bensőségesen tud

együttműködni. Smith főbiztos személyében Magyarország igazi barátjára találtak, aki mindent megtesz, hogy az ország segítségére lehessen. A Magyar Nemzeti Bank kitünően működik és jól sikerült a korona árfolyamának az angol fonttal való összekötése is. Miként a múltban is, úgy a jövőben is érdeke Magyarországnak, hogy legyen megfelelő tőkepiaca.

A döntőbíró és a népszövetségi költségvetés ügyét tárgyaló bizottság mai ülésén Tanczos Gábor altábornagy, magyar delegátus felvilágosításokat kért Colban népszövetségi főtitkártól. Így többek között megkérdezte azt, hogy mire való abban a kisebbségi ügyosztályban a nagyszámú hivatalnok, amelyet Colban vezet. Hiszen a tanács mindaddig csupán a lengyelországi német kisebbségek panaszával foglalkozott érdemben. Az ügyosztály, miként a tanács jelentése is megállapítja, a kisebbségek kérdésében semmiféle tanulmányozást nem folytatott. Tanczos felszólalása után Colban hosszabb beszédben igyekezett védeni az ügyosztályt és hivatalnokait.

Fehér mezőben vörös kereszt...

Ahol a reformáció s a genfi konvenció megszületett. — Itt látott napvilágot Rousseau, a szabadság atyja. — Genf, a Népszövetség legendás városa.

Augusztus utolsó napján, midőn a genfi „Cornavin-pályaudvarra befutott a francia miniszterelnök vonata, a világ minden eseménye eltörpült a népszövetség új ülésszakának az emberek milliói től szokatlan érdeklődéssel várt működése előtt. Milliók és milliók sóvárognak az emberszeretetet hirdető igaz béke után és a népszövetség mostani ülésszaka kielégíteni igéri a békeszomját. A világ háborút befejező békeszerződése a népszövetség székhelyét Genf felé jelölték ki. Nem ok nélkül! A francia Svájc fővárosának a világ történelemben jóhangzású neve

van. E városban lépett Calvin János a svájci reformáció élére és innen hirdette fennkölt tanításait, melyekben Európa lakosságának jelentékeny része megnyugvást és hitet talált. E városban látta meg a napvilágot Rousseau, „a szabadság atyja.“ Itt szivta magába azokat a magas eszméket, melyek mint a népfelség, a közszabadság, a törvény előtti egyenlőség, a vallási türelmesség, még ma is a társadalmi rend fő követelményei és mely eszméket ő már másfél századdal ezelőtt hirdette. E várostól nyerte elnevezését az 1864-ben aláírt genfi konvenció, mely a háború folyamán megsebesült és megbetegedett katonák vé-

delmét és kivételes állását szabályozza s ezzel már sok-sok millió ember életét mentette meg. A minden országban működő vöröskereszt-egyletek kiindulási pontja Genf. zászlójuk a genfi lobogó: fehér mezőben vörös kereszt.

Ime, Genf város neve össze van kötve az emberiség mindazon nagyszerű mozgalmával, melyek az emberek milliói számára hitet, szabadságot és védelmet jelentenek. Ezért volt helyes gondolat Genf-et a népszövetség központjává tenni, mert a milliók még tudnak hinni; a történelmi előzmények bizalmat öntenek az emberekbe aziránt, hogy Genf ez alkalommal is meg fog felelni hivatásának. Genf ma is úgy tűnik fel minden nemzet felett, mint az emberszeretet eszméjének hirdetője és terjesztője, mely az öt éves világháború borzalmai után az igazi béke áldását fogja a népekre szétárasztani. Hígyünk ma is, — és reméljük, hogy a mostani genfi tanácskozás az emberiség történetének egy újabb, tündöklőbb fejezetét nyitja meg, mely a nyers erőszak alkalmazása helyett a döntőbíróskodás eszméjét fogadja el és valósítja meg.

Ha a népszövetség tagjai előtt Rousseau szellemé fog lebögni, ha magukévá teszik és valóra váltják a szabadság rajongójának eszméit: „nem ismerem magam számára nagyobb boldogságot, mint ha embertársaimat boldogoknak látom.“ — akkor az emberiség megértett lelkében és könyörgő ajkán diadalmas visszhangra fog találni e három varázsszó: Szabadság, Egyenlőség, Testvériség!
Dr. Gabos Jenő

— Bratianu miniszterelnök külföldi útja. Bucurestiből táviratozák: Bratianu János miniszterelnök ma elutazott Karlsbadba. A miniszterelnök Oradea-maren (Nagyváradon) találkozik a külföldről hazatérő Constantinescu miniszterrel, aki informálni fogja a legíríssebb külföldi hírekről. A miniszterelnök Karlsbadban csak rövid kurát tart és azután meglátogatja a nagyobb nyugati fővárosokat, hogy még egy kísérletet tegyen a külföldi tőkének a kommercializálásban való részvételre bitására.

Fizetett a hűtlen cégvezető.

Az aradi Markovits és Lippe-cég megkapta a követelt 400.000 lejt. — Az ügyesség szabadon engedte Wolf Sándort.

(Saját tudósítónktól.) Wolf Sándor, az aradi Markovits és Lippe-fakereskedő-cég négyszázezer lejes sikkasztója és a cég tulajdonosai között — mint jelentettük, — tegnap az esti órákban egyezkedési tárgyalások indultak meg. A hajnalig tartó tárgyaláson a felek megállapodásra is jutottak. Wolf Sándor maga is elismerte a cég követelésének jogosságát, csupán néhány kisebb tételt kifogásolt, a melynek érvényességét közös megállapodásra a temesvári választott bíróság fogja eldönteni. A sikkasztó nagyikindai cégvezető, a követelés fedezésére angol fontos csekket adott át a cégnek, a melyek teljes egészében fedezik Markovits és Lippe négyszázezer lejes követelését.

A tanácskozások során Wolf Sándor elismerte, hogy a Nagyikindára szállított famennyiségekért négyszázezer lejt inkasszált be, amit nem utalt át az aradi cégnek, hanem magánvállalkozásokba fogott, különböző helyekre vaggontételekben szállított tűzfát és ezekre a magánüzletekre ráfizetett és a hiány pótlására kénytelen volt az aradi cég pénzéhez nyulni. Mikor a négyszázezer lejt átutalására Markovits és Lippetől erélyes felszólítást kapott, elhagyta Jugoszlávia területét s előbb Görögországban, majd Törökországban tartózkodott. Előadása szerint itt sikeres üzleteket bonyolított le és most módjában van az ellene támasztott követeléseket ki egyenlíteni. A Markovits és Lippe céggel történt megállapodás után,

Bálint Jenő, a Temesvári Műmalom igazgatóját is megegyezett Wolf, ki ezt a követelést is kielégítette. Ezek után ma délelőtt a felelős cégek jogi képviselői megjelentek Nicolescu Miklós királyi főügyész előtt, akinek bejelentették, hogy Wolf Sándor a követeléseket kiegyenlítette és így az ellene tett bünvádi feljelentést visszavonják. A főügyész ennek alapján elrendelte Wolf Sándor azonnali szabadlábrahelyezését s az ellene indított eljárás megszüntetését. Azt is megírtuk, hogy a nagyikindai rendőrségtől tegnap távirati

értesítés érkezett az aradi államrendőrséghez, amelyben tudatják, hogy Wolf Sándor ellen többrendbeli bünvádi feljelentés érkezett és egyben a sikkasztó kiadatását kéri. Wolf Sándor, most, hogy két nagyobb ügyét rendezte, a jugoszláviai ügyeit is likvidálni akarja és ezért felkérte Markovits Józsefet, a Markovits és Lippe cég beltagját, utazzék Jugoszláviába és nevében tárgyalásokat folytasson a feljelentőivel. A sikkasztással vádolt cégvezető reméli, hogy a nagyikindai követelések kiegyenlítése esetén az ellene indított bünygi eljárásokat Jugoszláviában is megszüntetik, s ezzel végleges elintézést nyernek összes nagy feltűnést keltett s immáron szerencsésen elsimított ügyei.

Divatba jöttek a Bródy-könyvek Aradon.

Mindenki az elhunyt nagy magyar író munkáit keresi. — Detektívregényeket, ponyvairódműveket olvasnak a ma modern ifjat és leányt.

(Saját tudósítónktól.) 1924. szeptembert írunk ma és az ugynevezett felvilágosodott korszakban élünk. Legalább mindenki ezt mondja. Mivel a felvilágosodottság elsősorban a szellemi termékektől, a könyvektől függ, felteszük a kérdést: kik és mit olvasnak ma? Az összes erdélyi lapok azon síránkoznak, hogy az irodalom senkinek sem kell, a könyvkereskedők a közeli önkremeneleiről beszélnek, az írók sem maradnak hátra a panasszal. Szóval mindenki panaszkodik. Kik olvasnak vajjon ma? A férfiakat a megélhetés nehéz gondja üzi, korunk hölgyei sem boldogtalanok, ha

nem olvashatnak és a szalónokban már nem is téma az irodalom. És mégis, még mindig van egy kisebb kör, amelynek szórakozását az olvasás képezi. Kik ezek? Egy kis senegszemlét tartottunk az aradi kölcsönkönyvtárban, ahol a leggyakoribb látogatók ma is az asszonyok és leányok, ezeken kívül még a diákok egy kis töredéke. A hölgyek közül leginkább a háztartásbeliek, akiknek nem élme a körző, bar és egyéb hasonló szórakozó helyek. Hogy mit olvasnak? A legkedveltebb író a hölgyközönség körében a szentimentális, semmitmondó és irodalmilag abszolút súlytalan Courts-

Mahler és egyéb hasonló német írók gyártmányai. És ha Courts-Mahler nem is termel értékeset, mindenesetre mennyiségre nézve felveheti a versenyt bármely írival, mert oly sok könyve jelenik meg, mintha irodalmi gyára lenne. A modern leányok modernsége pedig abban merül ki, hogy Maupassantont kezdik a regényolvasást, titokban még Paul de Kockot is olvassák. Legújabban pedig Victor Margueritte: La garconneja és La compagneja, vagy Forró Pál regényei keltik fel érdeklődésüket. A mulás mindig a nők sajtósága volt és az olvasás terén sem tagadják meg magukat. Itt is a két végtel dominál Courts szentimentalizmusa vagy a La garconne pornográfiával kévert erotikája. Néhány gondolkodó német filozófát, Adyt, Dosztojevskyt olvas, de ezek elemlyező számban vannak. A férfiak közül az abszolút intellektuális vagy az alacsonyabb néposztály olvas. Lássunk néhány kölcsönkönyvtári ívet: **Egy középkori intellektuális:** Szabó Dezso: Elsodort falu, A esodálatos élet, Romain Rolland, Jean Cristoph sorozata, Ady: Szeretném há szeretnénem, Uj vizekem, Julius óta egyetlen egy könyvet vett csak ki. Mereskovskij: Leonardo da Vincit. **Egy urilány:** Nagyon sokat olvas, átlag minden másodnap cseréli ki a könyveket Drasche Lázár Alfréd, Courts-Mahler, Zola, Erdős René, sőt a francia romantikusok és egyes régi francia ponyvaregényírók, mint

TARCA

Legenda.

Írta: CSÁNK ENDRE.

A csónak órra felfutott a hómok-torlaszra, amit napok óta hordott össze a szél és víz. Alkonyodott, a tengerről langyos szél fújt és meg-megemelte a vitorla lecsüggő vásznát. A parton asszony várt a csónakra. Fáradt, törődött, idős nő. Kezét szeme elé tartotta ernyőnek és úgy kémlelte hazatérő úra arcát.

— Hoztál? kérdezte halkan. A férfi válasz helyett eléje dobta a halakat, aztán belépett a csónak oldalá mellett apró hullámokat verő vízbe.

— Egy ... kettő ... három ... négy ... öt ... hat ... hét ... nyolc kilenc — számolta az asszony a halakat — Mindég kilenc! Soha, még véletlenül sem nyolc, vagy tíz. Kilenc! Tegnap is, egy hónap előtt is, mindig!

A férfi kilábolt a vízből. Görnyedt hátát kiegyenesítette, nem szólt semmit. A nap már lebukott a víz alá és csak elterülő széles fénygyűrűk jelölték, hogy hol mentek hazafelé. Az asszony nézte az utat, amely füstölgő porfelhőbe burkolózott a lábuk alatt, a férfi kimerülten gondtalanul ballagott a sós levegő cserbarnára izzította a bőrét, tenyere kérés

lett a háló húzástól — és éhes volt éhes és fáradt a nap fáradalmi után. A gyermekéi elébe szaladtak de nem tudott velük játszani. Csak nézte a hét apróságot, akik zajos örömmel táncoltak körülötte és lassan, mereven, darabosan leült az asztal mellé.

Az asszony kiosztotta az ételt. A férfinak adott először, magának vett utoljára és a férfi számolta, amint a keze íazék és tányérok között vándorolt:

— Egy ... kettő ... három ... négy ... öt ... hat ... hét ... nyolc ... kilenc ...

Mindenkinek egy hal jutott. Sok éhes gyomor, éhes száj, pillanatok alatt tüntette el az ennivalót. Azután vigasztalan csöndült el a szobában.

— Éhes vagyok, — gondolta a halász. — Megettem az egész halat, a legnagyobb halat és még is éhes vagyok.

Nem tudott megbarátkozni azzal, hogy nincs több. A gyomra követelősen korgott, szeme káprázott az egész nap rettenetes erőfeszítéseitől és egész éjjel nem tudott aludni, mert kinozta az éhség. Arra gondolt, hogy még soha életében jól nem lakott. A bőre azért száradt rá lassan a csontjára, mert sokszor és hiába éhes. És meggyűlölte a tengert, amely mindennapra csak kilenc halat ad, mindenkinek egyet a házában.

— Istenem, tégy csodát! Engedd, hogy holnap tíz halat fogjak. Vagy ha nem ... vedd el talán legkisebbik gyermekemet, neki még úgy sem fáj itthgyni a világot. De nekem két hal kell, mert éhenhalok!

Reggel zavaros fiangokra ébredt. Kábultan ült fel, nem értette miért jajgatnak körülötte és időbe telt, amíg meglátta hogy legkisebbik fia mereven, hidegen fekszik a ház hideg földjén. Meghalt. Jaj nekünk... Meghalt. Zavart aggyal vette a szerszámait és kiment az ajtón.

A nap közeledett a látóhatár aljához. Nyolcadszor húzta be a hálóját és hatalmas halat hajított a bárka orrába. Kilencedszer is nagy ivben dobta ki a hálót és várt.

Hűvösödött. Minden bárka a partfelé suhant már, hívták magukkal és integettek neki, de ő a vízre figyelt. A víztől a második halat várta, a halat, amelyikkel jóllakik.

Sötét lett, gyenge ezüsthényű csillagok pontozták ki az ég boltját. A percek nehezen multak. Egyszerre megmozdult a háló.

— Hála neked! — tört fel a halászból a szó. Berántotta a hálót, aztán kétségbeesve meredt az üres palackra, amelyből dült a sós tengervíz. A csónak órra a part felé fordult. Az asszony nyugtalanul várta.

— Hoztál? — kérdezte aggodalmasan halkan.

És ő felelet helyett odadobta a zsákmányt.

— Egy ... kettő ... három ... négy ... öt ... hat ... hét ... nyolc ... — ez csak nyolc! — kiáltott fel az asszony.

— Csak nyolc, — felelt rekedten a halász és éjszaka jobban kinozta az éhség, mint valaha. De másnap megint csak nyolc halat fogott és harmadnap is és ezután is, mindennap. Végre belátta, hogy ezentul így lesz és egy éjjel megint fohászkozott.

— Uram, ha másképp nem, háláljad, hogy jóllakhassam.

Reggel hálott volt a második fia. Mikor nyolcadszor dobta ki a hálóját, megdördült az ég alja. Fekete fellegek borultak a tenger fölé, óriási hullámok táncoltak és a bárkák menekültek. Ő a csónak kormányánál ült haragosan bele-nézett az égbe:

— Elakarod venni tőlem a nyolcadikat? Nem adom!

Egy óriási hullám partra dobta a csónakot és odateregette a várakozó asszony elé a zsákmányt.

— Egy ... kettő ... három ... négy ... öt ... hat ... hét ...

Egy hatalmas hullám kinyult a halászárt és magával ragadta. A tenger toronymagasra tájtékozott és a fellegekből tűzsugarak hullottak a vízbe.

Hugen Sue is szerepelnek. **Fiatal nők:** Hans Heinz Ewers, és detektivregények. És végiglapozunk sok ívet, mindegyiken feltűnik az összevisszaság, az ellentét. Verset nagyon kevesen, legfeljebb néhány írni akaró fiatalember, gondolkodó urileány és uriember olvas. Ezek kivül a műveltebb munkásosztály, amelynek irodalmi műveltsége sokban túlhaladja értékekre nézve, az ugynevezett művelteket. Jó kai és Mikszáth olvasó közönsége nagyon megcsappant. A régiék már kiolvasták őket, az új nemzedék pedig nem érdeklődik irántuk. Bródy Sándor a nemrég elhunyt hatalmas magyar író ellenben divatosá tette halála. Ma mindenki Bródy könyveket kér, keres, s valószínűleg hajtóvadást folyik a nagy író csodásan szép könyvei után.

Annyit megállapíthatunk, hogy korunk legszebb regényeit leginkább a szürke kisemberek olvasják, azok pedig akiknek idejük volna gondolkodni az olvasott remekműveken, inkább dr. Kubó és egyéb ehhez hasonló kalandos regényeknek csufolt ponyvatermékeket olvasnak. A megfigyelés konklúziója sajnos csak az lehet, hogy az izlés az utóbbi években nagyon elromlott. A kor kapkodó élete bélyegét nyomott az olvasóközönségre is. És most már nem tehetünk egyebet, minthogy várjuk azt az időt, amikor a felvilágosodottság nem ott kezdődik, hogy valamely barban vagy egyéb éjszakai lokálban meztelen táncosnőket nézünk, vagy otthon elolvassuk valamely ultramodern rapszodikus förmedvényeit divatból, hanem kissé megtisztult nézetű tisztabb légkört keresünk. És csak akkor mondhatjuk majd, hogy felvilágosodottak vagyunk. Hogy ez mikor következhet be? Talán 1934-ben...

Tűz Szemlakon.

Háromszázezer lej érték pusztult el.

(Saját tudósítónktól.) Nagy tűz pusztított tegnap az esti órákban Szemlak közsgében. A község határában kigyulladt egy hatalmas szénakazal és a tűz pillanatok leforgása alatt nagy méreteket öltött. A vészharang megkondulása alarmozta a lakosságot, amely azonnal az oltáshoz látott. Elsősorban a közelben levő széna és szalmakazlakat próbálták megmenteni, de hiába, a tűz terjedését nem lehetett megakadályozni. A lángok átterjedtek még két lisztraktárra, amelyek szintén a közelben voltak. Csak több órai megfeszített munkával sikerült a közsé-

get megmenteni a pusztulástól. Így csak a közelben levő kazlak és a két lisztraktár égett porrá. A kárt eddig még nem lehetett pontosan felbecsülni, de hozzávetőleg több mint 300.000 lejre értékelik. A vizsgálat megindult a tűz keletkezésének megállapítására.

Radics István gyilkossággal vádolja Pasicot.

A horvát pártvezér Ferenc Ferdinánd megöletésének értelmi szerzőjéül a volt jugoszláv miniszterelnököt mondja.

(Zágráb, szeptember 13.) Radics István a horvát parasztpárt vezére sajtójában hatalmas és meglepetést keltő támadást intéz Pasic volt miniszterelnök ellen. Egyenesen és nyíltan azt a vádat emeli Pasic Nikola ellen, hogy ő ölette meg Ferenc Ferdinánd volt osztrák-magyar trónörökösét és ő a bűnös a világháború felidézésében. Ennek alátámasztására adatokat is felsorol. Ezek az adatok annál inkább érdekesekek és feltűnést keltek, mert eddig még semmiféle háborús memoár, nem emlékezett meg róluk. Radics vádoló cikkében a következőket írja Jugoszlávia ősz államférfiáról:

— Barátai körében maga Pasic is igen gyakran dicsekedett azzal, hogy a világháború tulajdonképpen az ő háborúja. Most már szerb részről is kétségtelenül bebizonyult, hogy a szerajevói merényletnek tulajdonképpen ő az értelmi szerzője. A gyilkosságot a szerb vezérkar akkori főnöke Dimitrijevic-Apis ezredes készítette

elő Pasic utasítására. Ezt az ezredest 1917-ben Pasic hadbírószághoz állította Sándor régens-herceg ellen elkövetett állítólagos merénylet címén. A hadbírószághoz ezredest és több társát tényleg ki is végeztette. Az angol sajtó nagyon felháborodott ezért a gyilkosságért és Pasic erre utasította külügyminiszterét, hogy publikálja a hivatalos lapban, hogy az ezredest szabályszerű hadbírószághoz itélettel végezték ki azért, mert írásbeli beismerő vallomást tett, hogy ő ölette meg Ferenc Ferdinándot. Pasic ugyanis arra az esetre, hogy ha a világháborúban mégis a központi hatalmak győztek volna fedve akart lenni és ezért tette el láb alól büntetését az ezredest.

Radics cikke egész Jugoszláviában óriási feltűnést keltett és a Pasic-párti sajtó erélyesen utasítja vissza a vádat. Annyi tény, hogy a volt miniszterelnök amugy is erősen megtépzott népszerűségét Radics kiméletlen támadásai még alaposabban lecsökkentették.

Megfakult a dicsőség, elhalt a taps.

Arad színészkedvenceinek bucsuja Thália templomától. — Komikusból szobrász, baritonistából nyelvtanár, jellemszínészből gyáros. — Hogyan helyezkedtek el a szerződés nélkül maradt színészek.

(Saját tud.) A sziniszazon már megkezdődött, a direktorok befejezték a szervezkedést, a színházi irodákban készülnek az új szezonra: újdonságok, repriek, vendégszereplések, tervezetések röpködnek a levegőben, új nevek, új bizalom, új rezsim, a most divatos jelszavak. Arad város közönsége érdeklődéssel várja Fekete Mihályt, az új igazgatót, aki szeptember 20-ika után nyitná meg az öreg téli színház kapuit. Sajnos, a közönség a jövő szezonban nem fogja viszontlátni egész csomó kedves ismerősét, régi kedvencét. Ha úgy összeszámolnánk, egy kis szintársulat kerülne ki azokból, akik idén nem szerződtek el s akik más pályára lépnek. A legtöbbjük nem mehet el Aradról, mert lakását és családját itt kellene hagynia, inkább hátat fordít egyelőre a színháznak és jön polgári foglalkozás, ami talán kevésbé dicsőséges, de mindenesetre jövedelmezőbb.

Visszatérés a hűtlen szeretőhöz.

Az, aki visszatér régen elhagyott hűtlen szerelméhez: Győző Alfréd, a népszerű és közkedvelt komikus és jellemszínész. Jó

pár esztendővel ezelőtt Budapesten a képzőművészeti akadémiára járt, ahol a neves magyar mesterektől a szobrászatot tanulta. Tehetsége volt a művészetnek ehhez az ágához, München, Páris, kiállítás, elismerés, siker voltak a vágyai, azután csak egyszerre otthagya a mintázó fácskát, meg a puha engedelmes agyagot, elment színésznek. — egyik muzsától átpártolt a másikhoz. Most ismét visszatér a szobrászszathoz. Az árván maradt Sebők műteremben dolgozik. Mintáz, farag, megrendelőkkel tárgyal, elmélyed a művészetbe, tanul, kutat, problémák megfejtésén fáradozik. (Rövid idő múlva már találkozunk vele, kilép a nyilvánosság elé és a kritika) megint méltatja érdemeit ezuttal a színházi rovat helyett a képzőművészet -rovatban.

Baritonistából nyelvtanár, jellemszínészből gyáros.

Ladiszlav, az egykori Scarpia, Escamillo, és Ripp van Winkle szintén nem szerződött el. Hasznára fordítja azt, hogy évekig volt künn Amerikában és most angol leckéket ad a Shakespeare nyelvére kíváncsiaknak.

Tanítványa akad bőven, mert most kivándorlási láz van és az új hazában vándorlók már előzőleg el akarják sajátítani az angolt. Faludy mester, aki mint tehetséges tenorista és jellemszínész éveken át működött az aradi színpadon, kamatoztatja ezermesteri tudását. Régi vágyát váltja valóra és játékgyárat alapít. Eddig is már intenzív működést fejtett ki a játékgyártás terén, a karácsonyi vásáron igen sok játék-babája talált vevőre. A nép és katonaság sorából Fánesy mester még nem határozott, de nem kell zavarba jönnie, mert szerencséjére fiatalabb korában a cipész mesterséget tanulta, ami mindenestre jövedelmezőbb a „fogat előállított”-nál. Szabó Pali éttermi alkalmazott volt és ha vissza akar térni a pincérséghez, mindenesetre jobb elhelyezkedési lehetőséget talál. A legérdekesebb foglalkozást kétségtelenül Gyarmathy kereste magának. A dekadens kutyatenyésztés fellendítését határozta el és Ujaradon már nagy kutyaklinikát, szanatoriumot és fajtenyésztést rendezett be. Most a eluji kutyavásáron pályázik foxjaival, farkaskutyáival, dobermannjaival és drótszőrűivel a derbyre. Állítólag szeretné feltalálni a drótnélküli foxterriert.

A bájos művész divatszalonát nyit.

A bájos művész, akinek izléses ruhái eddig is feltűnést keltettek, divatszalonát nyit. Szeptember 15-én már meg is nyílik Mészáros Mária és Palásthy Etel női divatterme a Hunyady-uca 1. alatt. A csengő organumu művész most selymekről, crepp georgettek-ről, estélyi ruhákról és kepekről tárgyal azokkal a hölgyekkel, akiknek azelőtt játszott és akiknek a megelégedését ezután nem tapsokban, hanem suhogó lejekben óhajta kiérdemelni. A varrógépek már kattognak és a hangulatos kis varrodát betölti a könnyű selyem illata. Egyébként optimista és hiszi, hogy sok megrendelője lesz.

Kis társulatok és férjhezmenés.

Fáskorthy Maca a feleségi pályára lép. Egész egyszerűen férjhez megy, bucsút mond a színpadnak. Tibor Lori, Lőrinczi Gizi és Halász Ica elszereződtek Tibor igazgató urhoz, aki több kis városban játszik és aki fáradhatatlan terjesztője a magyar dalnak, szónak és kulturának. Botos Blanka még nem határozott. A széphangu színésznő ugyanis tanítónői diplomával is rendelkezik és nincsen kizárva, hogy a színpad helyett a katedrara lép fel.

Mint érdekességet említjük

Émanció kúrák otthon.

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van egy üveg SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűvíz, mert szükség esetén reggeli előtt fél pohárral használva gyorsan és alaposan eltávolítja fájdalom nélkül a gyomorban és belekben rejtőző csirját számtalan komoly betegségeknek s elejét veszi az által a baj további fejlődésének a szervezetben. Kapható minden gyógyszerárban és jobb főszertárban. 484-III. Az „Igmándi” nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel.

neg, hogy Bartók Etus a primadonna Kassára szerződött el, Sereghy Andor a budapesti Unió-kötélkéhez tartozik már és Ekocs, a táncoskomikus Marházy Miklós pécsi társulatánál játszik. Szegő Lili sorsáról nem tudunk jelenleg semmit, mert a nagyszerű szubrett ezidő szerint Ischlben nyaral még.

Na és a direktor?

Mély titokzatosság fedi az ő utjait és terveit. Egyelőre szereti né eladni diszleteit, hogy némiképp pénzcsékhöz jusson, már amennyiben a hitelezők engednek. Azután jönne a külföld, mert Róna, ha nem is bizonyult kitűnő direktornak, de mint énekes elsőrangú.

Amint látjuk, a szerződés nélkül maradt színészek nem esnek kétségbe. Tegnap még hír, díszség és siker, ma a nyugodt, biztos polgári pálya. Tegnap még nekik tapsoltak, ma ők tapsolnak.

Megkerült az álomjáró leány.

Teffert Boriska Magyarországra vándorolt a három hét után visszatért a szülői házába.

(Saját tudósítónktól.) Általános érdeklődést keltett annak idején a Közlöny cikkje, amelyben részletesen foglalkozott Teffert Boriskával az éltit alvajáró leány különös esetével. Legutóbb megírtuk, hogy a leány tragédiáját lelkiismeretlen szélhámosok arra használták fel, hogy a szülőket zsarolják. Persze a szülők nem nyugodtak bele leányuk eltűnésébe, és folyt a lankadatlan szünet nélküli kutatás. A kétségbeesett apa Teffert Jakab a napokban aztán hírt kapott arról, hogy a leányt Magyarországon látták. Azonnal látamoztatta utlevélét és átutazott. Ott megerősítették a híreket, sőt Kétegyházaan egy vasutas család, amely jól ismerte Tefferteket, venüegül is látta a leányt. A leány ugyanis álomjáró vándorlása közben Kétegyháza kerületébe és a családnál tartózkodott néhány napig, azonban hamarosan onnan is elment. Míg az apa Magyarországon kutatott a leány után, Teffert Boriska váratlanul beállított szülei házához. A leány ruházata a kóborlás következtében siralmas állapotban volt, lábait a sok járástól, felsebesedtek, azonban egyébként teljesen egészséges volt. A Közlöny munkatársa beszélt ma a leánnyal, aki közel három héttel vándorolt különböző utakon és kétszer szökött át a határon, anélkül, hogy elfogták volna.

Teffert Boriska kérdésünkre elmondotta, hogy nem tudja miért szökött meg. Valami ellenállhatatlan kényszer hajszolta, üzte. Eleinte Arad körül kóborolt s már-már

vissza akart térni szülői házához, azonban álomtalan alvajárásában eltévedt és így került aztán át Magyarországra. Azt sem tudta, mikor és hol lépte át a határt. Jelenleg teljesen egészségesnek mondja magát, de kijelentette:

— Azt azonban nem tudom, hogy mi lesz holnap? Az egész egy perc múlva és megint kénysze

Mikor a népeket megszállta a kárhozat..

Hogyan gyuladt ki az emberek szívében a háborús örület lángja. — Mi történt volna, ha előre tudjuk a háboru befejezését. — Álom-utazás Wells mesebeli időgépén a Jelenből a Multba. — Fantasztikus riport 1924-ben — 1914-ről.

(Saját tudósítónktól.) Álom láttam, álmot, mesebe illőt... Wells osodálatos fantáziája megvalósult. Mr. Bernown univerzális tudós, kiváló elektrotechnikus és vegyész feltalálta az időgépet, amellyel vissza lehet látogatni a multba s é kijutazást tehetünk vele a jövőbe. Felkerestem a nagy feltalálót és megkértem, hogy engedjen gépébe fölni, mert viszontakarom látni 1914-et. Mr. Bernown a legnagyobb készséggel állott rendelkezésemre, bevezetett a gépterembe és megmutatta osodálatos alkotását. A gép nem nagyobb mint egy hintaszék, puha, kényelmes párnákkal bélelve. A karjain rengeteg csavar, szelep, gumi- és acéloszövek voltak elhelyezve.

— Hol akar kikötni? — kérdezte Mr. Bernown.

— Esztog Párisban — feleltem.

A feltaláló megmagyarázta, hogy milyen szelepeket kell kinyitni, milyen emeltyüket kell felemelni és melyik csavart kell megcsavarni, ha vissza akarok térni 1914-be. Azután beültem a gépébe, magcsavartam a csavarokat, felemeltem az emeltyüket és kinyitottam a szelepeket. Minden olhomályosodott körülöttem, különösen sisszerű hangokat hallottam és akkor elkabultam. Nem tudom mennyi ideig tartott az utazás, de amikor magamhoz tértem, egy szépen berendezett szobában voltam. Az ajtóra függesztett táblácskából mindjárt láttam, hogy szállodában vagyok. Kinéztem az ablakon. Lent az uccán rikkancsok rohantak hangosan kiáltozva:

— Meggyilkolták az osztrák trónörökös-párt!

— Helyben vagyok — szóltam magamhoz meglehetősen — megkezdem munkámat. — Első dolgom volt felkeresni Poincarét. Csak egy hét múlva fogadhatott, mert a szenzációs politikai események nagyon lefoglalták. A rendelkezésemre álló hetet arra használtam fel, hogy tanulmányozzam a hangulatot. Mindenki az eljövendő háborúról beszélt. Az emberek félték bizonytalansággal várták az eseményeket. Nem tudták, hogy békét vagy háborut akarnak. Mi jobb a béke, vagy a háboru? Ez volt

rit valami, hogy elmenjek itthonról.

Közben vidáman mosolygott az álomjáró leány, aki után három országban folyt a nyomozás, anélkül, hogy meg tudták volna találni. Szület pedig boldog nevetéssel ölelték át megtért kedvencüket... Az alvajáró leány tragédiájából boldog családi kép lett...

legnagyobb probléma, amelynek megoldását a jövőtől várták. Én már tíz év távlatából tudtam volna válaszolni a kérdésre, de egyelőre hallgattam. Izgatott várakozással telt el a hét. Végre ott álltam a nagy francia politikus előtt, akitől a népek sorsa függ. Rövid bevezetéssel elmondtam, hogy miképpen kerültem 1924-ből 1914-be és rátértem a háboru borzalmainak esetelesére. Poincaré arca megdöbbenést mutatott. Valószínűleg azt hitte, hogy elmebeteggel van dolga. Véleményét, amely egész természetes volt, azzal oszlattam el, hogy előre megmondtam neki a következő két nap eseményeit. Harmadnap ismét fogadott. Szívesen tiltetett le az íróasztala mellett lévő hárszony székbe, azután kérdezni kezdett. Mindent elmondtam neki. Hiven próbáltam elhárítani a bekövetkezendő irtozatos eseményeket, a pusztulást, a gazdasági romlást, amely egyetlen háborus országot sem kerülhet el. Megakartam értetni vele, hogy háboru ma már csak veszíteni lehet. Ő figyelemmel haligatta fejtegetéseimet amelynek befejeztével bizonyítani igyekezett a revanche eszméjének szükségességét, a nép lelkeben lángoló németgyűlöletet és azt, hogy tulajdonképpen nem is ők a politikusok, hanem a nép akarja a háboru és a nép a hatalom.

Poincaréval való próbálkozásom eredménytelen maradt. Másoknál kell szerencsét próbálnom. Elutaztam Angliába. Lloyd George már várta érkezésemet. Értésítette őt Poincaré. Hiábavalónak bizonyult minden rábeszélésem, majdnem ugyanazt a választ kaptam mint Párisban. „A nép akarata kell, hogy érvényre jusson és a nép háboru akar.” Ausztria, Magyarország, Oroszország és Európa összes államainak vezető politikusai hasonló válaszokat adtak. Olaszországi utam alatt, miután minden kísérletem fiaszkóval végződött, elhatároztam, hogy a szocialistáknál próbálkozom. Felkerestem egy szocialista lap szerkesztőségét, bemutatkoztam az újságíróknak, akik a felelősszerkesztőhöz utasítottak. A felelősszerkesztő ott görnyelt egy íróasztal mellett. Amikor meg-

mondtam nevemet, udvariasan felállt, meghajtotta magát és bemutatkozott:

— Mussolini vagyok! —

Itt kár minden szóért. Alig vártam, hogy kijussak az uccára. Bécsbe mentem. Egy nagyobb tüzetet kerestem fel, hogy bevásároljak. A főnök odaszólt egy segédnek, aki éppen dobozokat törülgett egy rongydarabbal:

— Bösel, szolgálja ki az urat!

A nép akarja a háboru — mondták a politikusok. Hát a néppel fogok beszélni. Elindultam. Bejártam a nagy városokat, kis községeket és házról házra mentem, hogy megmagyarázzam a népek a háboru. Egészséges fiatal emberekkel, boldog családokkal találkoztam. Nagyon sokat ismertem közülök. Beszéltem jóbarátaimmal, akik elesetek a háboruban, asszonyokkal, akik özvegyekké lettek, emberekkel, akiket sántákká, bénákká, örültekké vagy vakokká tett a háboru. Akkor 1914-ben mindnyájan erős, egészséges emberek voltak. Sirva mondtam el nekik háborus tapasztalataimat. Kértem őket, könyörögtem nekik:

— Ne akarijátok a háboru. Te ott pusztulsz el, borzasztó szenvedések között. A te szemedre, a te agyadra örök sötétség borul. Te özvegy leszel és nyomorba jutsz családdal. Belőled roncs lesz és koldulni fogsz az uccasarkokon. Téged kirabolnak, családodat meggyilkolják. Ti mindnyájan tönkrementek, elpusztultok. Nektek nem kell a háboru. Azoknak kell, akik üzletet akarnak belőle csinálni, akik megakarnak gazdagodni a ti szenvedésetek, életeitek, boldogságtok árán. Akiük dözsölni fognak a jólétben, amíg ti pusztultok, nyomorogtok, éheztek és meghaltok kint a lövészárokokban.

A nép velem könnyezett. Boldogan láttam, hogy nekik nem kell a háboru. Ők élni akarnak békeben családjuk körében és nem kívánják a halált, a romlást... Telt az idő. A lapok hasábjait hozták a háborus készülődésekről. Csak csináljátok, gondoltam magamban, minden hiába, a népnek nem kell a háboru. És jött a hír: Janrest a békepostolt meggyilkolták.

Néhány nap múlva megjelentek a hirdetőoszlopokon a mozgósítást jelentő plakátok. A nép kitódult az uccára. A hirdetőoszlopok előtt tömegek olvassák az ezberiség tragédiájának konferanszát. Az uccákon katonazenekarok vonulnak végig, a kávéházak zsúfolva vannak és az emberek izgatottak, arcuk ég, szemek csillognak. Most fog kitörni a nép akarata, a háboru ellen... Szól a zene a kávéházakban és valaki a nép közül elkialtja magát:

Eljen a háboru!!

Az összeverődött tömeg az uccán hangosan üvölti utánna:

Eljen! Eljen a háboru!!

Az arcok eltorzulnak és a szemekben fellobban az örület lángja. A népet megszállta a kárhozat.

(D. G.)

HOGYALL KÖZSÉJ?

1924. szept. 13.-án 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.72 svájci frankot,
3.08 francia frankot,
41.000 belföldi magyar koronát,
37.500 osztrák koronát.

Zürichben 2.85 frankot
Párisban 9.90 frankot
Newyorkban 54 centet

Uj köntösbe öltözik a megkopott Arad.

Renoválják a házakat, csak a középületek maradnak szegények, disztelenek, gondozatlanok.

(Saját tudósítónktól.) Az ódon, ütött kopott várost valami varázsvessző érte: hirtelen megrázkódott, s a foltos, elavult köpenye egy szempillantás alatt lehullott, s új, fényes, ragyogó mezt öltött magára: Arad város szépül, renoválják, festik Aradon a házakat. Jóleső érzéssel tekinthetünk végig a városra. Ha az uccákon végigmegyünk, lépten-nyomon építőállványokkal elbarrikádózott házakra akadunk, amelyeken serényen dolgoznak a munkások. A háztulajdonosok belátták, hogy mennyivel bizalomgerjesztőbb egy szépen diszitett, tisztára meszelt épület, mint egy rozoga lehullott vakolatú kopott ház, amely akármilyen nagy palota is, bizalmatlanságot terjeszt maga körül, ha gondozatlan a külseje.

El kellett mondanunk ezeket, mert Aradon renoválják a magánházaikat, csak a középületek maradnak a régi rozoga köntösükben. Diszítései töröttek, kopottan dásztelenkednek és minden percben agyonütéssel fenyegetik az alatta sétálókat. Pedig joggal elvárhatná a lakosság, hogy a megszüpülésben éppen a középületek jó példával járjanak elől. Ha már nem épülnek Aradon palotásorok, legalább a meglévő házak legyenek szépek, bizalomgerjesztők. Ez a figyelmeztetés elsősorban a középületekre vonatkozik, amelyek a renovált, újjáépített házak között gondozatlanul, koldusként szerénykednek. A pénzügyigazgatóság, a megyeháza, a törvényszék különben impozáns, hatalmas palotáira, amelyek díszelvolnának a városnak, ha több gondot fordítanának rájuk. Ha már Arad szépítéséről van szó, meg kell emlékeznünk az állomás környékének elhanyagolt állapotáról. Leomlott téglafalak teszik csúffá a közúti vasút sínei mellett vezető utat. A Béla-tér sáros heves-hupás területe egy elhagyott gondozatlan falunak a benyomását kelti. A város vezetősége már több ízben foglalkozott a Béla-tér kiépítésével. Tervezetek kerültek a tanács elé a tér parkirozásáról, azonban kivételre nem került a sor. Az Aradra érkezőt, külön-

sen a meleg nyári hónapokban a Holt-maros kellemetlen büze fogadja. Ennek a szennyvíz csatornának a befedése is készült ter-

vezet, több semmi. Mindezek csak tervezések maradtak, jámbor óhajtások, amelyeknek kivételre egyetlen lépés sem történik.

Herriot nem akar francia-szerb szövetséget.

„Franciaország ne dobódjék bele a balkáni darázs-fészekbe.“

(Páris, szeptember 13.) Az Aire Nouvelle, Herriot miniszterelnök lapja ma vezetőcikkben tiltakozik az ellen, hogy Franciaország Jugoszláviával szövetséget kössön. A lap szerint Franciaországot a háborútól csakis népszövetségi paktum mentheti meg. Ha a hatalmas Oroszország nem tudja megvédeni Franciaországot a háborúban, akkor még kevésbé tudják a kisantant-uj államait. Felveti a kérdést, hogy miért dobódjék bele

Franciaország a balkáni darázs-fészekbe, miért védje meg ezeket az államokat az olasz tervektől, a macedon és bolgár támadásoktól. A Karagyorgyevics nem biztosíthatja Franciaország létét. Noha Davidovics új jugoszláv kormányja a kibékülés jegyében is születte meg, amely biztosítja, hogy Pasic militarizmusa nem tér vissza, a francia-szerb szövetség csak erősítene azt a szerb militarizmust, amely a háború előtt is háborúra izgatótt.

ŐSZIRI PORT

a fantasztikus új divatról, színek tobzódásáról, a nem éppen alacsony árakról és egyéb kellemességekről. — Szó esik még cipellőkölteményekről és harisnyahimnuszokról. — Még valami: az expresszionizmus hódít a divatban.

(Szeptember közepén írott divatirport.) Az új őszi divatot némi költői túlzással és megfelelő fantáziával így lehetne jellemezni: színek és megint színek, minden létező variáció, mennél vadabbak, annál divatosabbak. Diszkrét egy szerűség ma már a múlté, beszélni sem lehet róla. Tolakodó piros, ordító lila, feltűnést keltező zöld, érdekes kék, kábitó sárga, meg szürke, narancs, fréz, fekete, azután mintázatok és újabb mintázatok, egyiptomi, schottisch, magyaros, romános és ki tudná még felsorolni, hogy milyen motívumok. Szadon működhet a fantázia és Párisban Paquin meg a többiek gondoskodnak is arról, hogy a fantáziák pillanatra se szüneteljenek. Szézületes iramot diktál Páris, szinte minden hónapban változik a divat, nem tud megállapodni, kifejlődni, újabb és újabb lehetőségek jönnek. Ezután a kisbevezetés után térjünk rá a tárgyra, bár jelen esetben a tárgy férj körökben nem nagyon kedvelt téma.

Ismét itt van a térdigérő szűk szoknya.

Két esztendővel ezelőtt bucsúztunk el a szűk, térdigérő szoknyától, de amint látjuk, rövid száműzetés után ismét polgárjogot nyert a divatban. A feljesen egyes szabás a divat most, a blúz alig begombolva, a szoknya alig valamivel térden alul és észbontóan szűk. A szövetroha kék, zöld, bordó, barna színű, esetleg fekete, prémkarmantyú és szegély. Ezenkívül selyemruha, természetesen csak rikitó selyemből, crepp georgette és crepp maroquin a legvadabb mintázatokkal.

Az expresszionizmus és kubizmus határozottan tért hódított a divatban is: isteni szabálytalan görbék, meg romboidok és téglányok váltakoznak egymás mellett eltorzított figurákkal és emberi alakokkal. A szövetrohák még nagy kockakkal mintázottan is szépek, természetesen irgalmatlanul nagy zsebekkel. Az árak? Azok körülbelül így váltakoznak: elegáns selyemruha alig 4000, de nem teljesen prima anyagból 2—3000. Prémiszegélyes szövetroha 4—5 ezer, legfinomabb angol szövetrohból 8000-ig. Természetesen mindez leiben és nem magyar vagy osztrák koronában.

Valami a nyolcezer lejes estélyi ruháról és kepekről.

Az az estélyi ruha, amely megpukkasztja a barátnőt, végzetes hatással van az udvarlóra és a amelynek legalább két hétig beszédtemává kell előlépni, körülbelül így fest: a szabás természetesen egyenes, mélyen, sőt nagyon mélyen dekoltálva. Készül crepp georgetteből, vagy selyemből, már mint alsóruha. Erre jön a félszövésű ezüstcsipkehuza és az oldalára az ismét divatba jött plöröz toll, lehetőleg jó nagy. Ezzel kész is van. A férj vagy a barát kifizeti érte a tizezret, amivel viszont ő van kész. De lehet arany, ezüst vagy bronzbrokát is, esetleg lilabrokát, az ár semmivel sem kevesebb 8—10-nél. (Ezer.) Essék szó az örülden széles görögös kepekről is, amelyek minden létezőt eltakarnak, de amelyek azért nem akarnak az olcsósági hullám első csapásaként szerepelni. Sokkal szerénytelenebbek. Valami kifejeződött a fentebb írottakból: a mo-

nogram. Jó nagy betűk a divatosak most a ruhákon. Lehetőleg a név kezdőbetűi. Ez a gyöngébbek kedvéért történik, ismerettségkötésnél fel nem becsülhető előny.

Testszinü harisnya, rikitó fehér nemü.

Ez igen röviden intéződik el. A testszinü harisnya már két hónapja divat és a jelek után ítélve, divat is lesz. Az árak szilárdak: 170—220. Nincs azonban kizárva, hogy mire ezek a sorok napvilágot látnak már a rikitóvörös, vagy haragoszöld lesz a divat. A fehér nemü. A csipke és a fehér szín eltűnt. Selyem az anyag, egyenes szabás, aszur nélkül, mennél rövidebb, annál jobb. Színe: világoskék, világoszöld, szürke, drapp, minden szín, csak éppen fehér nem. Kész.

Jönnek a nagy kalapok.

Elég volt a kiskalap közel tízévi uralmából, mondották Párisban, miközben a kigondolók elkezdtek kigondolni. Jöjjön a nagy és jön is már. Itt már nincsen rend szer. Mindenki azt tehet a kalapjára, ami éppen jól esik. Madártoll, elefántcsonttutánzat, celluloid lemez, színes gomb és színes szalag, bőr, lakk, arany és ezüst stb. E sorok írója a kávéházban egy olyan nő mellett ült, akinek a kalapján fehér alapon vörös szármajegyek voltak. (Egy, kettő, három, négy.) De volt ezenkívül még a kalapon szalag, kis bőr és nyolc darab gomb is. A kalapok árai az ezer és a négyezer között váltakoznak. Itt nem az értéket fizetik meg, hanem a fantáziát. A cipő méltóan illeszkedik bele a színorgiába. Zöld, piros, kék, lila, sárga, hamuszürke bőrből készült cipőcskéket hordanak most a nők. Ujabbani erősen favorizált a drágakömitációval diszitett cipő is. Kimondottan megcsodált lábu nő fehér-fekete szandálszerű alkotmányt hord lábain. De ha eredeti akar lenni, elmegy egy festőművész ismerősehez és az fest rá csendéletet, tájrészletet, figurálist, portrét, esetleg csataképet. A cipők 800 lejnél kezdődnek és 1600-nál végződnek.

Az apróságok.

A keztyűben ismét a rövid a divat. Esernyő és napernyő egészen rövid, a griff vagy madárfej vagy kis kubifej, esetleg kínai pagoda, vagy miniatűr Eiffeltorony. Szín rikitó. Két darab ezüst lejesért már elég szépet kapni.

A legolcsóbb és legjobb raglánok.

férfi- és női

ruhák

Szántó és Komlós
cégnél. 500

de van négyezres is, sőt olyan férfi is akad nagy ritkán, aki ad eny nyit érte. Retikülöknel is szabad-jára engedték a fantáziát a divat-kreálók, mindentajta bőr, battik és szövet a divatos. Divatos még a hosszú filbevaló, ezenkívül rou ge a szájra, puder az arcra, haj-festés és bubifrizura, korra való különbség nélkül és divatos még a házasságtörés is, amelyben még mincsem új fazon. Rendszerint a tavalyi után mennek. Divatos még a férjeknek a dvatról tudomást nem venni, meg sikkesztani, ma-gát föbelőni, számlát nem fizetni és évekig pereskedni.

Zárszó: az asszony mennyei kincs, jó, hogy ha van, de jobb, hogy ha nincs... (kár.)

Határmenti birtok

csak román állampolgáré lehet. A rendelet nem tesz különbséget a román állampolgárok között.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes rendelet érkezett a napokban az aradi közigazgatási és igazságügyi hatóságokhoz és dr. Avramesou Vazul kincstári jogügyi igazgatóhoz. A rendelet, amelyet az igazságügyminiszter bocsátott ki, utasítja a hatóságokat, kísérik figyelemmel az utóbbi időkben a határmentén történő birtok, illetve ingatlanátirásokat és amennyiben idegen állampolgár szerzett volna ilyen birtokot, úgy a telekkönyvi átírást meg kell semmisíteni és a birtokot el kell árverezni. A rendelet kibocsátása tulajdonképpen az agrártörvényen, illetve az alkotmánytörvényen alapszik. Az alkotmány 1. szakasza ugyanis kimondja, hogy Romániában falusi birtokot kizárólag csak román vagy naturalizált román állampolgár szerezhethet. Idegen állampolgár még más név alatt sem vásárolhat birtokot.

Ez a rendelet leginkább a határmenti lakosságot és birtokosokat érdekli, mert vitás esetek csak ezen a helyeken fordulnak elő. A békeszerződés következtében több birtokot formálisan kettészettek és annak egyrésze Magyarországon maradt, míg a másik rész Romániába esett. Már most azok a birtokok, amelyek az agrárreform végrehajtása következtében is régi tulajdonosaik birtokában maradtak, érintetlenek, mert hisz a trianoni békeszerződés szerint az idegen állampolgárok romániai vagyoniához nem lehet hozzányulni. Halálozás esetén azonban az ilyen birtoknak nem szabad a külföldön lakó örökösök kezébe kerülni. Ilyen esetben a hatóságok kötelessége olyan egyezséget létesíteni, hogy az idegen örökös készpénz-örökséget kapjon, és a birtok a Romániában élő örökösöknek jusson. Vitás esetekben a birtok vagy birtokrész elárverezendő és a befolyt összeg a külföldön lakó örökösöt illeti meg. Természetesen az árverésnél az elsőbbségi jog mindenkor az itt élő örökösöket illeti. A rendelet nem tesz említést román nemzetiségű vagy másnyelvű román állampolgárokról, a „strain” (idegen) szó kimondottan a nem román állampolgárokra vonatkozik, tehát téves az az állítólagos hír, hogy a határmentén

ezenfelül csakis román nemzetiségű romániai állampolgár szerezhethet birtokot. A rendelet utasítja az alantás hatóságokat, hogy amennyiben hozzájuk konkrét feljelentés érkezik arról, hogy ilyen határmenti birtokot idegen állampolgárra írtak át, illetve telekkönyvvel tek el, úgy azt meg kell semmisíteni és meg kell indítani az egyezkedési eljárást vagy el kell rendelni az árverést.

HIREK

Jaj, a fehérgalléros...

Aurórának a szegény kis kopott cselédleánynak megzavarodott az elméje. Tizenöt éves koráig paraszti sorsban élt valahol egy Simánd melletti tanyán. Nem ismert mást, csak a hűséges földet, amelyen szorgalmasan munkálkodott és azt a néhány egyszerű parasztot, akikkel együtt kellett életre a kenyeret adó magvakat. Auróra a városba vágott. Sokat hallott a felhőig érő házakról, az önmagától járó kocsikról és a csillogó selyemruhákról, amelyeknek varázsa ellenállhatatlan erővel vonzották be az egyszerű, tudatlan kis parasztleányt a városba. Beállott cselédnek egy Weitzer-uccán lakó családnak. Szűk látókörű elméje, a tizenöt éves tizenévesnélküli eseménytelen élet után nem volt képes befogadni a város zaját, az örökös változatokkal tele életét, bűnét és romlottságát. Egy ideig még felhangzott ajkairól a nóta, amellyel munkáját kísérte, de az utóbbi időben szótlanná vált. Szemel révetegen merültek a szemébe, néha minden látható ok nélkül felsírt és elfogta a rémület valami ismeretlentől. Ki tudja mi zavarhatta meg szegény Auróra elméjét? Ma amikor kitört rajta az őrület felsikoltott és arcára ült az irtózat és menekült egy láthatatlan fehér galléros férfi elől. Alig bírták lefogni. A rendőrségre kísérték, ahonnan átvitték a közpórház elmebeteg megfigyelő osztályára. Ott is állandóan a fehérgalléros férfit emlegette, aki őt bántani akarja. Aurórárt most tudós orvosok gyógyítják. Talán legjobban volna visszavinni Simánd mellé a tanyára, ahol nincs selyem ruha, nincsenek fehérgalléros férfiak, csak csend van, tiszta, egészséges, bűntől és romlottságtól mentes csend... Ott talán Auróra, a megzavarodott elméjű kis parasztleány meggyógyulna.

A pénzügyminiszter hazatérése. Bucurestiből táviratozzák: Brătianu Vintila pénzügyminiszter nem szeptember 26-án, mint tervezte, hanem már 19-én vagy 20-án érkezik haza. Az Argus szerint a pénzügyminiszter terve sikerült, mert megszerezte a külföldi tőke támogatását a kommercializálás céljaira. A kölcsönt illetőleg a tárgyalások még folyamatban vannak és az eredmény előre még nem látható. A pénzügyminiszterrel egyidőben érkezik haza Constantinescu Tancred kereskedelmi miniszter.

Visszaadják a hadikölcsönkötvényeket.

A köztartozások igazgatóságának rendelete az aradi pénzügyigazgatósághoz. — Egyetlen szó említés sincs a beváltásról.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi pénzügyigazgatósághoz ma rendelt érkezett a pénzügyminiszteriumban működő köztartozások igazgatóságától, a hadikölcsön kötvények jövődő sorsára vonatkozólag. A rendelet azonban egyáltalában nem oldja meg a hadikölcsönök beváltásának kérdését és intézkedéseivel reményt sem nyújt arra, hogy valamilyen sor kerül bevéltásukra. A rendelet mindenekelőtt kijelenti, hogy a volt osztrák-magyar monarchia hadikölcsönkötvényeinek bejelentése és lebélyegzése kötelező volt. A békeszerződés értelmében a jóvátételei bizottság kérte fel az érdekelteket a lebélyegzésre és amikor azt végrehajtották, akkor a kölcsönkötvényeket letétbe helyezték,

amelyekről bizonyítványt adtak ki, hogy a kötvénynek ki a tulajdonosa. A békeszerződés azonban, a rendelet szerint, nem kötelezi az érdekelteket arra, hogy a kötvényeket megőrizték és ezért nehogy elveszzenek az eredeti kötvények, azokat a tulajdonosoknak visszaadják. Ellenben a kölcsönkötvény visszaadásakor letétbe kell helyezni a lebélyegzéskor kiadott igazolványokat, amelyeket összefoglaló jegyzékbe vezetnek be. Az összefoglaló jegyzékek egy példányát a bevont igazolványokkal együtt az illetékes igazgatóságnál őrzik meg, a másodpéldányt pedig a köztartozások igazgatóságának küldik be. Amint látjuk a rendelkezés hadikölcsönkötvények beváltásáról egy szót sem említ.

— A prefektus Aradon, Georgescu János aradi prefektus, aki hivatalos ügyek elintézésére pár napra Bucurestibe utazott, ma ismét Aradra érkezett és átvette hivatalát.

— A parlament megnyitása. Bucurestiből táviratozzák: A parlament megnyitása az új alkotmány szerint október 15-én kell, hogy megtörténjen, azonban ősszel lesz a naptárak egységesítése és ezért a parlamentet csak novemberben nyitják meg. Erre az időre elkészülnek a legsürgősebb törvényjavaslatok és Brătianu miniszterelnök is visszatér külföldi utjáról.

— A román nemzeti párt nagygyűlése. Az Erdélyi Román Nemzeti Párt vasárnap Buziaşon nagy népgyűlést tart, amelyen a párt vezetői közül Maniu Gyula, Vaida-Voivod Sándor, Pop Cs. István, Popovici Mihály, Dan Sever, Bocu Sever és Bredeceanu Caius vesznek részt.

— Harmadik adóhivatal Timisoarán. Timisoarán szeptember 15-én megnyitják a harmadik adóhivatal a kormányzói épületben. Az adóhivatal vezetője Nadu Miklós pénzügyi főtanácsos lesz.

— Tűz Timisoarán. Csehend Ignác timisoarai gyárvárosi ruhakereskedő kirakatában tűz ütött ki. A kivonult tűzoltók rövid idő alatt eloltották a tüzet. A tűzvizsgálat megállapította, hogy a tüzet rövidzárlat okozta. A kár meghaladja a hatvanezer lejt.

— Házasság. Kéry Ilonka és Erdélyi Gyula ma, vasárnap délután 5 órakor tartják esküvőjüket az aradi református templomban.

— A törvénykezési illetékek. A bíróságok előtti ügyekben lerovandó illetékekről az igazságügyminiszterium által kiadott számos rendelet utvesztőjében még a jogászok is nehezen ismerik ki magukat. Hézagpótló munkát végzett tehát dr. Széll Lajos táblabíró, amikor ezen rendeletek anyagát rendszerbe foglalva, táblás átnézet formájában a jogász-közönség rendelkezésére bocsátotta „Táblázatok a törvénykezési illetékekről” című munkájában. A 32 oldalas füzet a törvényszék portáánál kapható.

— Öngyilkos gazda. Faur Mihály vadász lakos lakásán tegnap felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

— Pályázat két főbírói állásra. Dirllea Vazul kultúratanácsosa történet kinevezésével megüresedett az aradi központi járási főszolgabírói állás. Ezenkívül megüresedett még egy főszolgabírói állás a megyében: a ternovai. Anghelina ottani főszolgabíró a belügyminiszter Háromszék megyébe helyezte át. Dr. Lázár Ágost alispán a két megüresedett főszolgabírói állásra ma kiírta a pályázatot.

— Nincs megegyezés a színházi felszerelések ügyében. Arad város tanácsa, amint megirtuk, egyik legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a Róna Dezső által egymillió 800 ezer lejtért felajánlott színházi felszerelésekért egymillió 300 ezer lejt hajlandó adni. A tanács szombat délután adott határidőt a felszerelések tulajdonosainak, hogy nyilatkozzanak, elfogadják-e a város által felajánlott összeget. Ma délután tizenkét órakor a tulajdonosok a város elé terjesztették nyilatkozatukat, amely szerint a színházi felszerelésekért egymillió 600 ezer lejtért a város rendelkezésére bocsátják. A tanács foglalkozott az újabb ajánlattal és úgy határozott, hogy a felajánlott összegnél többet nem adhat és ha Róna és társai azt nem fogadják el, úgy inkább lemondanak a felszerelés megvételéről.

— Fülöp Magda zeneakadémiai képzettséggel hegedűórákat ad. Bövebbet „Derby” címűzetben Arad, Piata Avram Iancu 17.

— Esperanto-kurzusok Aradon. Arad város közönsége körében a múlt hónapban megtartott esperanto kongresszus után most nagyobb érdeklődés mutatkozik az esperanto-kurzusok látogatása iránt. A kurzusokat rendező bizottság ezért rövidesen megkezdí a tanfolyamokat. A Babescu-féle szabadegyetem keretében egyszerre több kurzus nyílik meg. A beiratások a Iosif Vulcan (Kazinczy) uccai iskolában vasárnap délelőtt 10—12 óra között lesznek a 25-ös számú tanteremben. Az öthónapos kurzus tandíja 200 lej. A sikeresen végzett hallgatók a kurzus befejezésekor bizonyítványt kapnak.

— Boreljen Kerpel könyvtárában. — Paál Albert aradi képművész nyitva e hó 10-től bezárólag 23-ig délelőtt 10—1-ig. délután 3—8-ig.

Dnysoform

— Ursu János lemondó bírói állásáról. Jogászörökben — mint jelentettük — az a hír terjedt el, hogy az aradi törvényszék több bírója lemond állásáról. Ezt a hírt Moldován Silvius dr. törvényszéki elnök határozott formában megcáfolta. Egyedül csak dr. Ursu János táblabíró, törvényszéki tanácselnök mond le állásáról, akinek évekként ezelőtt ügyvédi irodája volt Radnán és ismét ügyvédi gyakorlatot kíván folytatni, ezúttal azonban Aradon.

— Rablótámadás egy község ellen. Bucuresztől táviratozzák: Ismaili megye prefekturája jelentette, hogy orosz területéről a Dnyeszteren fuszónót fellegyverzett ember kelt át és behatoltak a megye területén levő Nicolaevca községbe. A község bíróját megölték és a községi pénztárból 40.000 lejt elraboltak. Majd a vásárra mentek, ahol a kereskedőket fosztották ki és azután ismét visszamentek a község házára, amelyet felgyújtottak.

— Mi a vád az áldetektív ellen? Az aradi államrendőrségről ma kísérték át az aradi ügyészségre Ilovan György volt detektívét és feleségét. Ilovan ellen — mint megírtuk — többrendbeli feljelentés érkezett az aradi rendőrségre, amelyek zsarolással vádolták meg a volt detektívét, felesége ellen pedig kerítésért és különféle csalások elkövetéséért folyt az eljárás. A gyanúsítottakat a rendőrség őrizetbe vette és megkezdte kihallgatásukat. Valószínűsítik és a kihallgatott tanuk előadásaiból beigazolást nyert, hogy Ilovan több ízben követett el hivatalos hiatalommal való visszaélést, Ilovanné pedig iparszerűleg foglalkozott kerítéssel, azonkívül aranyozott játékpénzzel többrendbeli csalást követett el. A kihallgatott tanuk vallomásaikat a rendőrség jegyzőkönyvbe foglalta és a 60 oldalas jegyzőkönyvet a letartóztatott gyanúsítottakkal együtt ma átküldte a királyi ügyészségre, ahol Nicolescu Miklós főügyész megkezdte a bűnügyi iratok áttanulmányozását.

— Meggyilkolt asszony. Román-Oravicán Cerle Léna 85 éves gazdag özvegy asszonyt házában meggyilkolta és kirabolva találta. A csendőrség azonnal bevezette a nyomozást, amely eredménnyel végződött és a tettest sikerült letartóztatni. A tettes nevét a csendőrség még nem közölte a nyilvánossággal.

— Beírás az áll. polgári fiúközépiskolában. Az aradi Piata Mihai Viteazul (volt Ferenc-téri) állami magyar tannyelvű fiúközépiskolában a beíratások megkezdődtek és naponta folytatódnak d. e. 8—12 óra között. Beírási és évi tandíj, stb. 106 (százhat) lej. Közalkalmazottak és más szegénysorsúak jótanuló gyermekei tandíj- és könyvkedvezményben részesülnek. A tavaly használt tankönyvek javarésze és a sapka viselet megmaradnak. Az elkészült javítóvizsgálatos diákok szeptember 15.-éig jelentkezhetnek. A IV. osztályt elvégző növendékek kísérettségi abszolváló államvizsgát, tesznek s tanulmányaikat gimnáziumban (V. pszt.) felső kereskedelmiben, ipari, technikai szakiskolákban folytathatják. Tanévnyitó istentisztelet (Veni-sancte) szept. 22.-én. Igazgatóság.

— Menetrendváltás az Arad-Hegyaljai Villamosvasuton. Nevezett vasut menetrendje folyó hó 15.-től kezdődőleg következőképp változik: Aradról indul 5.10, 8.00, 11.30, 14.30, 18.00. Pankotáról indul 5.00, 7.58, 11.23, 14.25, 17.50. Radnáról indul 5.20, 8.16, 11.40, 14.44, 18.11.

— Vízszünet. Értesítjük aradi olvasóinkat, hogy szeptember 15.-én este 11 órától reggel 5-ig az egész városban szünetel a vízszolgáltatás.

A művész né tiltakozik . . .

A tiltakozó művésznőt Csizmadia Manyinak hívják és bar-táncosnői minőségben táncolja a barban a simmyt, foxtrotot, bluest és a többi „mondaint.” Tiltakozásának alapja pedig az öngyilkosságra való felbujtás, amivel egy kétségbeesett anya vádolja őt.

— Hogy is gondolhatnak rólam ilyet, hogy én gyilkoltam — mondja szenvedélyes és drámai hangon, ami régi aradi szünetek korából maradt meg. — Nem én adtam a szublimát-pasztilát a szegény Zsótér-Mariskának és én nem tehetek róla, hogy ő reménytelenül szerelmes lett. (Igy mondta: reménytelenül szerelmes lett.) Kérem, nekem már tisztességes nevem van a kabarévágásban s nem járjak a világban úgy, hogy a gyilkosság vádját viselem . . . A crescendo-nak hirtelen vége szakad, Csizmadia Manyi a művésznő és bartáncosnő, akit egy kétségbeesett anya gyilkossággal vádol, sirni kezd . . . Hogy mi igaz, mi nem igaz, ki tudná megmondani? A mondain táncosnő ártatlannak vallja magát, elmondja, hogy semmiféle hatóság nem folytatott ellene eljárást, soha komolyan senki sem vádolta a gyilkossággal. Nem is néz úgy ki, — mondja — mint aki szublimát pasztilát erőszakolna barátjára. Az anya helyzete is érthető: elvesztette a leányát, valakit csak okolni kell a halálért, erre legjobbnak látszott a volt barátja. Aki pedig pontosan meg tudna felelni a nagy kérdésekre, hallgat, lemm fekszik a puha földben és így soha sem fogja tudni megmondani, hogy mi vagy ki adta a kezébe a halálfejes, rózsaszínű szublimát-pasztilát . . .

— Ne feledje el, hogy az Erdélyi Élet legújabb számát okvetlenül el kell olvasnia. Szenzációs aradi riportokon kívül számtalan társadalmi, politikai cikket és pompás humoreszket tartalmaz ez a közkezdett héttel.

— Érdekes válópör; Szerettem az életemet; Szegények gőzjüzdöle (Nádas); Bródy Sándor élettörténete; Butorozott szobát kerestem; A hős rabbinát; stb. című szenzációs cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

Ertesítés.
Dr. Reményiné női kalap salonjába Arad, Strada Eminescu 12. (Deák Ferenc-uca 12.) I. em. megérkeztek már a legújabb, és legmodernebb, modellek. Megtekintés kényszer vétel nélkül. Hivatalnok nőknek árkedvezmény. Javítások és átalakítások leggyorsabban, legolcsóbban eszközöltnék. Dr. Reményiné nőikalap-salon Arad, Str. Eminescu 12. 5046

Politikai vérbosszu Olaszországban.

Agyonlöttek egy fascista-képviselőt. — A fascisták nagy zavargást rendeztek s megtámadták az ellenzéki lapok épületeit.

(Milano, szeptember 13.) Ma ismét politikai jellegű gyilkosság történt Olaszországban. Casalini fascista képviselőt egy munkás két lövéssel agyonlötötte. A merénylő kommunistának vallja magát és kijelentette, hogy a gyilkossággal Mateotti szociálista képviselő meggyilkolását akarta megbosszulni. A gyilkosság a már lecsendesedett kedélyeket ismét megzavarta és ma komoly zavargások voltak a gyilkosság miatt. A tüntetéseket a fascisták rendezték, akik megtámadták a Corriera della Sera kiadóhivatalát is. A lap azt írta ugyanis, hogy a gyilkost tettének elkövetésében egyéni motívumok vezették. A fascisták a lap-

nak a kiadóhivatalban található példányait elégették és az épület ablakait beverték. A Justicia című szociálista lap épületét pedig a fascista tüntetők valóságosan lerombolták. A római ellenzéki lapok helyiségeit most katonai készséggel őrzik. Casalini gyilkosa egy Corvin nevű munkás, aki tettét fényes nappal a villamosban követte el. Az egész országban nagy izgalom uralkodik az újabb gyilkosság miatt. A fascista direktorium komoly hangú felhívásban figyelmezteti a pártot, hogy tartózkodjon a represszáliáktól és a forradalmi mozgalomtól. Az ellenzék is kiáltványt bocsájtott ki, amelyben elítéli a gaztetet és megtagadja a közösséget a gyilkossal.

— Ghysa Éggy (Luca) táncművész nő gyógytorna és klasz. tánc-kurzusaira Arad, Piata Avram Iancu 12. (Marekúé) lehet jelentkezni d. u. 3—6-ig.

— Dr. Ungár hegedűóráiról bővebb Klein papírútleiben Arad.

— Z. Várady Margit, a budapesti Opera v. öszt.-díjas tagja előkészít opera, operette, vígjáték és drámai szerepkörre. Értekezni lehet 3—5-ig Arad, Str. Consistorului 5.

— Beíratások a timisoarai Zsidó Lyceum összes intézeteiben (fiú- és leánylyceum, felső kereskedelmi iskola, melyek mind nyilvánossági joggal bírnak) olyan tanulók számára, akik eddig más intézetbe jártak, legkésőbb szept. 19.-ig eszközöltnék. A javító vizsgálatok 15.-én, a rendes tanítás 21.-én kezdődik.

Férfi divatlapok nagy választékban
Sándor (v. Kelet) hírlapirodája, Arad.
(Hajós gyógytár mellett)

— Tánciskola megnyitás. Genesyné tánctanárnő tánciskoláját a Fehér Kereszt nagytermében haladó táncosok részére szeptember hó 14.-én este 8 órakor kezdi meg. Kezdő táncosok részére a beíratkozás megkezdődött lakásán Arad, Str. Gheorghe Ionescu No. 11. (Gróf Károlyi-u. 7.)

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-cremet használjanak.

— Az aradi rom. kath. főgimnáziumban a javítóvizsgálatra utasított s elmaradt tanulók számára a beíratkozások f. hó 20.-án és 22.-én d. e. 9—12-ig tartatnak meg. Igazgatóság.

— Orvosi hír. Dr. Wiener Imre belorvos külföldi utjáról visszatért és rendeléseit Arad, Bul. General Dragalina 16. (Apponyi-körut. 8.) újból megkezdte.

A KURUZSLÓ

Földes Imre színműve
7 felvonásban
Várkonyi Mihály-al.

Bemutatója ma vasárnap, hétfőn,
kedden és szerdán az

APOLLOBAN

Völegény — öt fontért

Angol pincér és egy ismeretlen francia hölgy expresszházassága.

(London, szeptember 11.) Furcsa és majdnem vígjáték-témának beillő házassági ügy foglalkoztatja a napokban London egyik bíróságát. A vádlott egy Kellaway nevű pincér, akinek az a vétké, hogy kétszer nősült meg gyors egymásutánban. Kellaway tudniillik öt fontért feleségül vett egy hölgyet, akit sose látott és akinek a nevét se tudta. A furcsa házasság történetét a vádlott a Bow-street tárgyalótermében következőképp mondta el: Esténként a City egyik elegáns barjába járt, nem szórakozás céljából, hanem, hogy alkalmadtán apróbb lopásokat kövessen el, amiért már több ízben meggyült a baja a rendőrséggel és a bírósággal. Törzsvendég volt a barban, s egy estén, amikor ott ült, egy ismeretlen ur jött hozzá, Eduárd King-nek mutatkozott be, s egy üzletet kínált neki. Kellaway előbb megkérdezte, megnyit kéreshet ez üzleten és mikor azt hallotta, hogy egy fél óra alatt környűszerrel juthat öt font hoz, behatóbban kezdett érdeklődni a dolog iránt. Akkor kiderült, hogy egy francia nőt kell feleségül vennie, aki egy nappal előbb érkezett Londonba és aki e házassággal a nevét akarja megváltoztatni. Nyomban el is mentek az illetékes hatósághoz és megszerzték a házassági engedélyt, hamis papirokat bocsájtottak rendelkezésre és a házasságkötést másnapra tűzték ki. Másnap King elment érte, elvitte egy kávéházba, ahol egy nagyon elegáns és csinos hölgynek bemutatották. A pincér udvariasan köszöntötte menyasszonyát, de az nem méltatta arra, hogy köszöntését viszonzza. Erre aztán Kellaway egy szót sem szólt többé menyasszonyához. A Registrar Office előszobájában egy másik francia hölgy várt rájuk, aki egyik tanúja volt a házasságkötésnek. Tíz perccel ké-

sőbb, mint férj és feleség hagyták el a hivatalt, az angol pincér és az ismeretlen hölgy, aki Marie Lecomte-nek mondta magát. A kapu előtt a fiatal asszony barátjával egy autótaxiba szállt és elhajtatott. Kellaway egy ideig

utánuk bámult, aztán öt fonttal a zsebében visszatért törzskávéházába. Elég mulatságos ez a történet ahhoz, hogy egy ügyes bohózatiró vidámabb folytatást eszeljen ki hozzá, mint a londoni bíróság, amely Kellawayt elítélte.

KÖZGAZDASÁG

Katasztrófát jelent az új tarifaemelés.

Teljesen megszűnik a fatermelés.

(Saját tudósítónktól.) Mint ismeretes a minisztertanács jóváhagyta a közlekedésügyi miniszternek a vasuti tarifák újabb 25 százalékos emelésére való előterjesztését. A tarifaemelés október 1-én lép életbe. A kormány újabb tarifaemelése a mai súlyos gazdasági helyzetben katasztrófáival fenyegeti Románia gazdasági életét és teljesen megbénítja különösen a fatermelés exportképességét. Az Erdélyrészi faegyesület elnöke — mint tudósítónk távirati tilag jelenti — ebben az ügyben

siürgös értekezletet hívott egybe. Az értekezleten meghatározták, hogy a faegyesület tiltakozását jelenti be a kormánynál a vasuti tarifák újabb emelése ellen és közös akcióra az UOIRT is felkéri. Memorandumot is készítettek és ebben kifejtik, hogy ha ilyen magas tarifa lesz, úgy az erdélyi fatermelők üzemeiket teljesen becsúsztatják, vagy pedig olyan üzemi redukciónak eszközölköznek, amely az Erdély gazdasági életében domináló fatermelés teljes leépítésére vezetne.

12 és fél ponttal emelkedett a lej egy hét alatt a zürichi világpiacon.

A francia frank elérte a 28.50-es árfolyamot Zürichben.

(Saját tudósítónktól.) A román valutát ma Zürichben 2.85-ös, Párisban 9.90-es árfolyamon jegyezték. Bankkörök úgy vélik, hogy a lej, amely már négy nap óta erősen szilárd a világpiacokon, ezen az árfolyamon fog stabilizálódni Zürichben. Az elmúlt hét szombatján a zürichi záróárfolyamban 2.72.50-es kurzuson jegyezték a lejt, amely egy hét alatt 12 és fél ponttal 2.85-re emelkedett. Párisban hasonló nagyarányú lejemelkedés nem történt, mert a francia frank az elmúlt szombati 27.90-es zürichi árfolyamáról 28.50-re javult. A hét pénzügyi eseménye a lej és a francia frank nagyarányú emelkedése volt. A belföldi deviza piac üzlettelen volt, a külföldi devizák tartottak.

HELYI VALUTAÁRAK. (Szeptember 13.) Francia frank 11.25, svájci frank 37, dollár 192, dinár 2.45, szokol 5.60, lira 8.65, angol font 885. **Kifizetések:** Budapest 410, Bécs 375, Prága 5.70, Zürich 36.50, Milano 8.50, London 870, Páris 10.45, Newyork 193, Belgrád 2.50.

ZÜRICHI NYITÁS. (Szeptember 13.) Amsterdam 203.75, Newyork 531.25, London 2371, Páris 23.45, Milano 23.25, Prága 15.92.50, Budapest 0.0069, Belgrád 7.05, Bucuresti 2.85, Varsó 0.001.02.50, Bécs 0.0074.95.

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Szeptember 13.) Amsterdam 203.80, Newyork 531.25, London 2370, Páris 28.50, Milano 23.25, Prága 15.92.50, Budapest 0.0069, Belgrád 7.05, Bucuresti 2.85, Varsó 0.001.02.50, Bécs 0.0074.95.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Szeptember 13.) **Kifizetések:** Pá-

ris 10.35, London 852, Newyork 193.50, Milano 8.40, Zürich 36.20, Bécs 0.0027, Prága 5.75. **Valuták:** Napóleon 750, aranyárka 48 1/2-va 1.30, török lira 1.10, angol font 8.60, francia frank 1140, svájci frank 37, lira 850, drachma 360, dinar 255, dollár 190, lengyel márka 38, osztrák korona 27, magyar korona 2650, szokol 560.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI. (Szeptember 13.) Belgrád 1033—1040, Bucuresti 407—410, London 345—347.00, Páris 4140—4170, Newyork 77360—77760, Milano 3380—3400, Prága 2315—2328, Bécs 109.15—109.75.

= **Az Aradi Kazántulajdonosok Szövetsége** meghívja tagjait, valamint azon kazántulajdonosokat, akik még beiratkozni szándékoznak, a f. év szeptember hó 16-án délután 5 órakor tartandó közgyűlésre az Arad, Str. Horia 2. sz., II. em. helyiségében.

= **Ineu kereskedő kényszerregvezése.** Reichenberg Ede ineu (borosjenői) divatkereskedő 300 ezer lejes kényszerregvezése ügyében Ornstein Árpád cégbíró kiadta a rendelkezést. Vagyongondnoknak dr. Herb ineu ügyvédet nevezték ki. A követeléseket október 8-ig kell a hitelezőknek bejelenteni, a kényszerregvezési tárgyalást október 21-ére tűzte ki a cégbíró.

= **Vasuti kedvezmény aradi vállalatoknak.** Bucurestiből táviratozták: A következő aradi vállalatok 45 százalékos vasuti szállítási kedvezményt kaptak: Nehéz Istvánné vegyi olajgyára és kenyérgyára, a Pochron festékgvár, Pollák, Földes és Helzer keményítőgyára.

= **Eladott aradi ingatlanok.** Özv. Dingfelder Zsigmondné és gyermekei eladták a Str. C. Brancoveanu 3. sz. házat 75000 lejért kisk. Megyéri László és Andrásnak. — Spa-

riari Valér és neje eladták a Str. Alexandru Gavra 14. sz. házat 350 ezer lejért Depold Ferenc és nejének. — Staitiu Jánosné ajándékba adta a Str. V. Paguba fekvő ingatlanait Staitu Jánosnak. — Rozian György és neje eladták a Str. Barbu Delevrancea 3. sz. házat 265 ezer lejért Epstein Sándornak. — Aradvármegyei Gazdasági Egyesület fogyasztási és értékesítő szövetkezet eladta a Str. Mircea Stanescu 12. sz. házat 150 ezer lejért Koch Károlynak. — Sisa Mihály és neje eladták a Str. Rét fekvő ingatlanukat 25000 lejért Tamásziénének. — Krisán Pál és neje eladták a Str. Bajza fekvő ingatlanukat 155000 lejért Suhajda Erzsébetnek. — Formanek Lajos és neje eladták a Birkás-dűlőben fekvő házhelyüket 90000 lejért Kovács Jánosnak. — Mandl József és neje eladták a Str. Vechine Oreshe fekvő telket 45000 lejért Wolf Pálnak. — Bartók Pál és neje eladták a Zimánd-dűlőben fekvő házhelyet 20 ezer lejért Kotroczó Lajos és nejének. — Mucsi József és neje eladták a Str. Savu Raicu 19. sz. házat 68 ezer lejért Kovács János és nejének. — Mandl Károly és neje eladták a Str. Cuza Voda 5. sz. házat 120 ezer lejért Friedmann Imre és Friedmann Dezsőnek.

Pesti humor.

Az új többségi párt. — Kollegiális gratuláció.

A fővárosi pártok már erősen készülnek a választásokra. Minden pártklubban ülések és értekezletek vannak s nem egy helyen már javában állítják össze a jelöltek listáját. Egyik fővárosi pártban különösen nagy tülekedés folyik már eleve a jobb helyekért és a jelöltek — egyébként elnökök, alelnökök és más funkcionáriusok — már most veszekednek az elsőségért. Egy ilyen jelölő-értekezleten történt, hogy az egyik párttag, a mellőzést látva fennforogni, dühösen kifakadt:

— Ezt nem fogom tűrni, inkább kilépek a pártból! Különb is úgy látom, hogy egyáltalán nincsenek szavazóink, csak jelölteink. Csak a jelöltek fognak a mi listánkra szavazni.

Erre az elnök csendesen megjegyezte:

— Ha az összes jelöltek ránk szavaznak, akkor mi leszünk a többségi párt a városházán...

Az eredeti mozipróbának az az érdekessége, hogy a szereplő színészek is a nézőtérén vannak. Legutóbb egy magyar film főpróbájára valamennyi szereplő kivonult és a főpróbaközönséggel együtt szemlélte a képet. A bemutatott darabnak az a szüzséje, hogy két férfi, — Táray Ferenc és Dénes Oszkár játsza — életbevágó fogadást köt egymással, amelyet végül is Dénes nyer meg. A film lepergetése után következő szünetben Kőváry Gyula odament az egyik jelenlévő szereplőhöz, Dé-

nes Oszkárhoz és melegen meg-
rázta a kezét.

— Szivből gratulálok!

Dénes örült a kollega elismerésének, de szerénykedve mondta:

— De kérlek, igazán, nincs miért...

Kőváry leintette:

— Már hogyan volna! Megnyerted a fogadást...

Szabó Dezső végeladás/ rendez.

Az „Elsodort falu” szerzője háromszáz milliót akar gyűjteni, hogy külföldre utazhasson.

(Budapest, szeptember 13.) Szókatlanul érdekes szenzációja van Budapest irodalmi életének. Ma reggel hatalmas plakátok jelentek meg a hirdetőoszlopokon, amelyeken Szabó Dezső író, az „Elsodort falu” szerzője eladásra kínálja könyvtárát akár egészben, akár részleteiben. A hirdetésre rengetegen keresték fel Szabó Dezsőt, a budai Szirtes-uton a legegységesebb villanegyedben levő lakásán. Szabó Dezső kijelentette azoknak, akik felkeresték, hogy nála minden eladó. 300 millióra van szüksége, mert öt évig gondtalanul akar élni Olaszországban. Magyarországon nem tud nyugodtan dolgozni, mert akkor éhenhal és a robotmunkát nem bírja. A művésznek, — így az íróművésznek is — szerinte lehetetlen hosszú évekig azonos viszonyok között, egy helyen élni. Hangsúlyozta azt is, hogy Budapestn tehetsége egy részét meggyilkolták. Sok változásra van szüksége, főleg a nyugati országok kulturájára és a tengerre, — mondotta. A kézirat is eladja. Ezek drágák, áruk 300-000-tól 10 millióig emelkedik. Amikor megkérdezték tőle, hogy hol vannak a butorai kijelentette, hogy azokat is könyvekre cserélte be és most ezeket a könyveket is eladja; azokat is, amelyeket fiatalabb korában sok éhezés útján gyűjtött össze. Gyönyörű, bibliofil dolgai vannak és a modernnek újszólván teljesen száműzve voltak könyvtárából. Különb sem szereti a jelent, csak a multat és a jövőt. Szabó Dezső, aki annak idején papnak készült és tanár lett, gróf Tisza István ellen élelhangu nyílt levélben kelt ki és ezzel tette nevét ismertté, most negyvenöt éves és elhagyja házát. De előbb mindenét eladja.

Az igazi férfi.

Bűnügyi történet.

OLAF FÖNS-el.

Bemutatója ma vasárnap és hétfőn

Uránia-ban

Nem lesznek lakásrekvirálások Aradon.

Az aradi háztulajdonosok és lakók közös memoranduma a kormányhoz. — A miniszter megígérte a kérés teljesítését.

(Saját tudósítónktól.) A kötelező lakásbejelentés már megtörtént és a megyén dolgozó vegyes rekvirálási bizottság most tanulmányozza a hatalmas anyagot. A lakosság kénytelen-kelletlen beletnyugszik az erősen háborus emlékü rekvirálási törvény újbóli alkalmazásába, a háztulajdonosok szövegsége és a lakók szövetsége azonban erőteljes tiltakozó akciót kezdett, amelynek ugylátszik meg is lesz a kívánt eredménye. A két egyesület az elmúlt héten ülést tartott, amelyen közösen memorandumot dolgoztak ki, amelynek célja az volt, hogy a rekvirálások megszüntetésére hívja fel a kormány figyelmét. A memorandumot magával vitte Bucarestbe dr. Avramescu Vazul a Lakók Szövetségének elnöke és átadta azt az igazságügyminiszternek. A miniszter megígérte, hogy a legközelebbi minisztertanács elé terjeszti a memorandumot és amennyiben különösebb nehézségbe nem ütközik, úgy a minisztertanács hatályaon kívül helyezi a rekvirálási rendelkezést és más eszközt keres hogy a tiszték és tisztviselők részére lakást biztosítson. Avramescu Vazul dr. tegnap érkezett vissza Aradra a kérdéseinkre kijelentette, hogy bizik a memorandum sikerében és hiszi, hogy Aradon elmarad a lakásrekvirálás, annál is inkább, mert erre vonatkozólag a miniszter neki határozott ígéretet tett. Aradon most általános érdeklődéssel várja mindenki, hogy a minisztertanács milyen értelemben döntött az aradi lakók és háztulajdonosok memoranduma fölött.

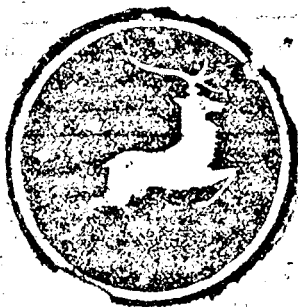
MOZI

xx A kuruzsló bemutatója ma, vasárnap lesz az aradi Apollóban. Földes Imre mélyhatású színművét Kertész Mihály gyönyörű hétfelvonásos filmdrámává alakította át. A csodaszép filmdráma vasárnaptól szerdáig marad az Apolló mozgó színház műsorán.

xx Ma, vasárnap új, nagyszabású bűnügyi filmregényt mutat be az aradi Uránia. Az „Igazi férfi” címen a svéd filmtechnika amerikai ötletességgel rendezett bűnügyi történetet filmesített meg. A nagyszabású bűnügyi dráma csak vasárnap és hétfőn szerepel az Uránia műsorán.

xx A közbejött akadályok miatt elmaradt Névtelen ember V. és VI. részét az Uránia mozgószínház szeptember 22. és 23. napjain vetíti.

xx A „Győzelmes szerelem” című felejthetetlenül kedves vígjáték

A valódi Schicht „Szarvas” védjegyű szappan

kiméli értékes fehérneműjét.

Lloyd 2278.

2651—II.

hatalmas sikere arra készítette az aradi Marosparti Mozgósínház igazgatóságát, hogy a képet még vasárnap és hétfőn is műsoron tartsa. A legszebb és legbájosabb, hat hosszú felvonásból álló film főszerepét a szépségéről és csodálatos művészetéről híres Ossy Osswalda játssza. Az érdekes fel-

építésű történet több szerepeit is a filmjátszás legkülönb művészei alakítják. A mindenütt nagy sikert aratott vígjátékot most már csak két napig vetíti a színház. Az Ossy Osswald-filmet megelőzőleg egy 2 felvonásos kacagtató vígjátékot mutatnak be. Előadás kezdete pontosan 9 órakor.

O A Hellas versenye. Ma délután tartja a Hellas aradi evezősegyesület országos evezős és uszóversenyét. Érdekes újítás az evezősversenyek uszóversenyyel való egybekötése. Ezzel elérik, hogy a rendszerint vonatott rendezésű evezősversenyeket változatossá teszik. A versenyen fog eldőlni Arad város 300 méteres gyorsuszó bajnoksága. Az evezőszámok közül a legszebb küzdelem az elsőosztályú verseny-skiffek versenyében ígérkezik. A timisoarai Csérháti ebben méri össze erejét az aradiakkal.

LEGUTÁBB

A franciák folytatják a kiürítést.

(Düsseldorf, szeptember 13.) A francia megszálló csapatok a Dortmundi, a bochumi és a gelsenkircheni zónában serényen készítik elő a kiürítést és a vidéki csa-

patók bevonása már megkezdődött. Eddig is már számos iskola-épületet adtak vissza a németeknek.

Tetuan ostromolják a lázadókat.

(Páris, szeptember 13.) Marokkóból érkező hírek szerint az arab felkelők körülvették Tetuan városát és az elönmúló spanyol csa-

patókat feltartóztatták. Tetuanban kevés az élelem és a város közeli elestét várják.

SPORT

O Gloria-CFR—AMTE vasas vándordij mérkőzés szeptember 14-én, vasárnap délelőtt az óvártéri sporttelepen. A vándordij ezen döntőmérkőzése iránt városszerte nagy az érdeklődés.

O Jiu AC—ATE bajnoki football mérkőzés vasárnap délután 5 órai kezdettel az óvártéri pályán. Előzőleg 3 órakor Banatul—ATE II. játszik. Délelőtt Gloria és ATE ifjúsági mérkőzés lesz. A bajnoki mérkőzés elé élénk érdeklődéssel tekint a város sportközönsége, miután tudvalevő, hogy a zsilvölgyi csapat igen megerősödve veszi fel a küzdelmet.

O Aradi evezősök Szegeden. Ma lesz Szegeden az a nemzetközi evezősverseny, amelyen Arad evezősegyesületei is képviseltetik magukat. A nagy Tisza-regattan a Maros és a Hajós egyesület legjobbjakkal képviseltetik magukat és ez az első eset, hogy evezőseink nemzetközi viszonylatokban is felveszik a küzdelmet. A szegedi nemzetközi versenyen a Maros három, a Hajós pedig egy versenyszámban indul. A Maros négyese, amely nemrégiben megnyerte Arad város vándordiját, a következő összeállításban indul: Marik Kálmán vezérezős, Hehs Akos, Hady Antal, Hehs Béla, Grob Jenő kormányos. Indulnak a „palánkos négyesben” az általuk alapított Vásárhelyi-vándordijért és ugyancsak palánkos négyesben a Szegedi Regatta Egyesület által alapított örökös vándordij elnyeréséért. Ebben a szám-

ban indul a Hajós is. Ezenkívül a Maros indul a legjobb hajók négyesében, ott a Rákóczi-serlegért is küzd. A Vásárhelyi-vándordiját már két ízben: 1905-ben és 1909-ben megnyerte a Maros. Románia sportkörei nagy érdeklődéssel várják az aradiak szereplését.

KOPROL hashajtó csokoládé

Az aradi szabómunkások vigalmi bizottsága ma d. u.

8 órai kezdettel a liget egész területén

nagyszabásu szíveti mulatságot és bálát rendez.

D. u. katona zene. Este elsőrendű salonzene mellett reggel 6 óráig tánc. Rudolf Mosse 918 5

Vadászkürt kávéházban Aradon esténként országos híri kvintet hangversenyez.

Losonczy Lajos órák és ékszerész

Arad, Piața A. Iancu (Szabadság-tér) 1.

Nagy választék mindennemű arany és briliáns ékszerekben, ezüst dísz tárgyakban, evőeszközökben, fali- és zsebórákban. —:—: Vesz legmagasabb árban aranyat, ezüstöt és briliánsköveket. Rudolf Mosse 7018

A kitaszított férj leszurta a feleségét.

Tüzes vasaló és zsebkés egy családi drámában.

(Budapest, szeptember 13.) Véres családi dráma játszódott le a Lónyay-ucca egyik házában egy földszinti lakásban. Itt volt Vagyóczki Gyula szabómester műhelye. A boldog családi életet egy félve váratlan incidens zavarta meg. Ekkor egy heves jelenet során Vagyóczkiné felkapta a műhelyben levő forró vasalót és a férjéhez vágta. A forró vas Vagyóczki gyomrán olyan súlyos sérülést ejtett, hogy kórházba került, ahol hosszabb ideig feküdt. A kórházban nem mondta meg, hogy a felesége vágta hozzá a forró vasat és így az asszony ellen nem indult eljárás. Vagyóczki, a mikor felgyógyult, ismét hazament, de a vasaló ütötte seb következtében bélsavarodást kapott és újra kórházba került. Ez idő alatt a műhelyt felesége vezette, amikor a férj megint hazakerült, akkor felesége még a lakásba sem akarta beengedni. A férj egy ideig pénz nélkül, elgyengülten az utcákon kódorgott. Ma elhatározta, hogy megpróbál feleségével kibékülni és hazament. Az asszony azonban, mielőtt szóhoz juthatott volna, hidegen kitessékelt. Vagyóczki erre kirántotta a zsebkését és megszurta az asszonyt. A kést az asszony hasán hosszabb vágást ejtett és azonnal kórházba szállították; az orvosok kevés reményt fűznek az asszony felépüléséhez. Az eset után fél órával már jelentkezett a rendőrségen Vagyóczki, elmondta tettét és azután összerogyott; a rendőrorvos térítette eszméltre. Vagyóczkit egyelőre őrizetbe vették.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESETÉS.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozom, hogy

Amerikába való utazásom egyelőre elmaradt. Angol és francia szabóságomat személyesen vezetem

és mérsékelt árak mellett tovább folytatom.

Tisztelettel

WOLMUTH női szabó,
Arad, Str. Barfüji 8. (Rákóczi-u.)

FIGYELMEZTETÉS.

Azon tisztelt megrendelőimet, kiknek festés végett átadott ruháik vannak nálam, felszólítom, hogy azokat legkésőbb 8 napon belül kiváltani sziveskedjenek, mivel üzletemet beszüntetem.

Tisztelettel:

MONORI FERENC

ruhafestő és vegytisztító Arad,
Str. Sincai (Szt. Antal-u.) 4. szám.

Figyelem!!

Uj szálloda Brádon!

Megnyílt a

„Transsilvânia” szálloda

(Brád, Hunyad megye.) 5188

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű utazó közönséget, valamint a t. kereskedelmi utazókat, hogy a mai kornak megfelelő, legmodernebbül berendezett szállodámat szeptember elsején megnyitottam. Izletes ételkről tisztán kezelt italokról gondoskodva van. Szíves pártfogást kér

Oana Péter

szálloda és vendéglő tulajdonos, Brád.

Aranyért, ezüstért Reiner József fizet a legtöbbet, óra, ékszer üzlete Aradon, a Lutheránus templom mellett.

ENGROSS. DETAIL.

Nagy őszi vásár

az

ORIENT

divatáruházban

Arad, Str. Alexandri (Salacz-ucca) sarok.

1 mtr. 180 cm. széles női gyapju kelme ... Lei	165.—
1 mtr. 140 cm. széles kosztüm kelme ... Lei	275.—
1 mtr. 150 cm. széles férfi ruha-szövet ... Lei	190.—
1 mtr. 150 cm. széles férfi Raglán kelme ... Lei	290.—
1 mtr. 150 cm. széles tisztá gyapju Kamgarn ... Lei	450.—
1 mtr. 150 cm. széles angol sötét kék kelme Lei	550.—
1 mtr. 140 cm. széles selyem-himzett csikos kelme ... Lei	375.—
1 mtr. 140 cm. széles téli kabát posztó ... Lei	425.—
1 mtr. 150 cm. sz. gyapju spricellt kelme ... Lei	295.—
1 mtr. 140 cm. széles Karacól plüsch Lei	290.—450.—
1 mtr. 100 cm. széles selyem Marocán minden színben ... Lei	325.—
1 mtr. 110 cm. sz. eredeti drap nyers selyem Lei	245.—
1 mtr. 100 cm. sz. mintás Liberti selyem ... Lei	350.—
Mosó delainek kretonok színekben Lei	28.—45.—
1 mtr. kelegye vászon Lei	42.—
1 mtr. órna zefir ... Lei	45.—
1 pár női francia fátjol harisnya ... Lei	98.—

Szőrmék, valódi angol Velourek, Koos. menok, angol Kovercotok és Velour chifonok, Sil plüschök, finom fekete és Tegmenthó kelmek, Crepe de schinek. Mélyen leszállított áron. Allandó nagy raktár valódi angol férfi szövetekben. — Vidékre mintákat ingyen és bérmentve küld: 5061

„ORIENT” Arad.

Az Erdélyi Élet

minden szombaton szenzációs tartalommal jelenik meg.

Allandó politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági közlemények a legjobb írók és újságírók közreműködésével.

Olvassa és terjessze!

Houbigant és Coty-féle piperecikkek érkeztek olcsó árban.

Olajcikkek raktáron.

Mindonféle márkás áru legelőnyösebb beszerzési forrása. „GRACIA” piperecikkek főelárusító helye nagyban és kicsinyben. Parfümök, kölni vizek, adjustálva és kimérve, kicsinyben és nagyban a legelőnyösebben kaphatók a

„Kigyó” nagydrogeriában, Arad.

(Andrényi ház.) 9002
Rudolf Mosse 7000.

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle Margit és Madelaine creme.

Előbbi nappal, utóbbi éjjeli használatra. Eltünteti szepőköt és májfoltokat, atkákat (mitesser) ráncokat és redőket. Az aró pár nap használat után üde, hamvas rózsaszínű, arotisztáltságok eltűnnek. Zsíros aró hölgyeknek és uraknak ajánlunk HELACITOT. Minden nap használatra MARGIT-SZAPPANT és MARGIT-PUBERT. Dr. Földes gyógyszerár Arad

Őszi cipő-újdonságok

nagyválasztékban Apponyi Testvéreknél Arad.

Rudolf Mosse 7006. 9004

260 □-öles szép fekvésű háztelek eladó. Arad, Str. Corabiei (Hajó-u.) 44.

Rudolf Mosse 9180 10119

Kárpitos Munkásokat

felvesz az Unio-Waggon-gyár Satu-mare.

Uri nők figyelmébe!!

Több év óta sikeresen működő

kalaptanfolyamomat újra megnyitottam.

Őszi és téli modellek megérkeztek. Alakítások modell után készülnek.

Binder Cornelia Arad, Str. Eminescu 46. (Deák F. ucca.)

Olcsó ház és malom Aradon

Erdélyi fővonal mentén a vasúti állomástól 5 percnyi távolságra 6 közepes központján nagyon szép ház vegyeskereskedéssel, italméréses, óriási forgalommal, kényelmes lakással, 1 holdas telekkel, a közvetlen mellette lévő 3 járattal nagyforgalmu vámmalommal együtt 450 ezer Lejért eladó. Megbízott Haász Albert Irodája, Aradon, Str. Románului 5. (Zrinyi-ucca.) 16526

Gazdálkodásra

alkalmas

magánház a belváros közelében kövezett uccában 4 szobás azonnal elfoglalható lakással nagy sarok telekkel, olcsón eladó. Megbízott Haász Iroda Arad, Str. Romanului (Zrinyi-ucca) 5. 16526

Legjobb diáksapka

kapható.

WURZEL TESTVÉREK

ARAD, Piața Plevnei (Arpád-tér) 2. sz. Ugyanott javításokat is elfogadunk.

Rendkívüli, alkalmi olcsó vétel!!

Aradon a belvárosban a piactér közelében 2 uccára nyíló 4 lakásos üzletház nagy telekkel bármilyen iparvállalat céljaira vagy tőkebefektetésre kiválóan alkalmas esőtleg 2 részre osztható, áron alul 230 ezer Lejért, kedvező feltételekkel eladó. Kizárólagos megbízott: Haász Irodája Arad, Str. Románului 5. (Zrinyi-u.) 16526

Női és férfi kalapok tisztítását fes-

tését minden színben, kemény kalapok tisztítását és szegését valamint mindennemű alakítást új kalapokat rendelésre 300.— lejért minden színben a legújabb divát szerint pontosan Galló György kalapos, készít: ARAD, Strada Brațlanu 17. (az udvarban). 4491

Keresünk

mielőbbi belépésre elsőrangú önálló elárusító képességgel bíró női divatáru kereskedő segédt, a román, magyar, német és szerb nyelvismerettel. — Ajánlatot referenciákkal és fizetési igényvel, valamint az eddigi működés ismeretével kérünk küldeni

Klein & Naftaly

női divatáru cég, Timișoara, Meseváros Kossuth Lajos-ucca 13. 5171

Ujságmakulatura

5 kgr.-es csomagokban

kapható a kiadóhivatalban

Női fehérneműk a legmodernebb kivitelben, de választékban. **M. Fischer** fehérnemű üzlet, Arad (Minorita-palota). 5204

A legújabb divat szerint készít uccai és estélyi ruhák ugyszintén téli kabátokat jutányos árért **Mayer nővérek** divatszalon, Arad Piața Stefan Cel Mare 9.

Apró hirdetések.

Lakás.

KIADÓ 3 és 4 szobás modern újonnan épült lakások és irodahelyiségek. Cim Wiegenfeld Arad Str. Eminescu 6. butor üzlet. 5212

Ingatlan.

400 KAT. BÜKKFA öserdő 10 évi kitermelésre, 2500 lejért holdanként eladó. Flóra iroda, Arad B-dul Regina Maria No. 10. 5210

BÉR- ÉS MAGÁNHÁZÁK elfoglalható lakásokkal a város minden részében, ugy gazdálkodásra és bármilyen gyárnak megfelelő házak, nagy telekkel eladók. Flóra-iroda, Arad, Bulevardul Regina Maria No. 10. 5211

STR. JOAN CALVIN, volt Kálvin János-u. 4. számú emeletes modern ház 4 parkettás uri lakással eladó. Bővebbet Haász-irodában, Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 16525

Egy bérház lakással, chiorochi szőlő felszereléssel sürgösen eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5235

ELADÓ ház Arad, Sr. Grivitei, Str. Coanda (Miklón-u. és Borona-u.) sarkán üzlet és korcsma helyiség, elfoglalható lakás, Érdeklődni Maresch Gyulánál. 5239

NAGY telek kisebb házzal a belvárosban, fa vagy gyártelepnek igen alkalmas helyen eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5241

ARAD STR. Romanului 12. sz. (Zrinyi) ház felerészben eladó. Bővebbet Arad Str. Episcopul Radu 23. (Magyar u.) Háztulajdonosnál. 5240

LIPOVAI (LIPPAI) 9 szobás konyhás külön egyszobás konyhás magánházzal azonnal elfoglalható lakással 45 ezer lejért sürgösen eladnám. Cim Hotel Central portánál. 5243

ELADÓ magánház elfoglalható lakással. Arad, Str. Capitan Ignat (Kapa-u.) 86. 5244

BELVÁROS legszebb uccájában teljesen jó karban levő emeletes 4 lakásos ház, nagy telekkel iparvállalatnak alkalmas pincékkel 650 ezer Lejért eladó. Megbizott Haász Iroda Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-ucca.) 16525

Magánházat, nagyjövendelmű bérházat, földet, malmot bérbe és eladásra közvetít „ARGUS” Arad, Str. Eminescu 1.

Üzletek.

JÖLMEŰ VENDÉGLŐ és üzlet berendezéssel, hozzátartozó 970 □-ös területtel, lakással, vidéken eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5193

NAGYVENDÉGLŐNEK használt helyiségek élénk forgalmu határmenti községben üzlet, esetleg vendéglői célokra kiadók. Bővebbet Arad, Str. Eminescu 5. (Deák Ferenc-u.) 4699

KISEBB vasöntödét műhelyvel együtt bérbe esetleg megvennék. Ajánlatokat Wallinger hirdetője Arad továbbít. 15090

Alkalmi házeladások! 20 magánház a belvárosban, a belváros közelében, mind elfoglalható 3-6 szobás lakásokkal és kerttel, 85 kisebb és nagyobb bérház tőkebefektetésekre kiválóan alkalmasak a bel és külvárosokban elfoglalható lakásokkal 200 ezertől 8 millióig eladók. Értekezni lehet Haász irodában Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-ucca) 16526

Szőnyegek, seziöntakarók, asztal-ágygarnitúrák a legjutányosabban beszerezhetők: **Lissem Sándor** Arad Piața A. Iancu (Szabadság-tér) 2

Ellátás.

GYERMEKEK zongora használat esetleg tanítással, teljes ellátást olcsón nyervehetnek. Iritz, Str. Alexandru Gavra, (Csernovits Péter u.) 14. 5202

JOB német házban egy leány teljes ellátásra felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5924

GYERMEKEKET ekvállalok teljes ellátásra. Cim, az Aradi Közlöny Kiadójában 5202

EGYEDÜLÁLLÓ hölgyet ellátásra elfogad magányos uri nő. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5236

Különféle.

KITŰNŐ gyógyhaskötőket és csipőfüzeteket készíték Horváthné, Arad, Piața Catedraiei 6. 4618

GYÖNYÖRŰ perzsaszőnyeg 150x90, jutányosan eladó. Perzsaszőnyeg javítást felelősséggel vállalok. Arad, Str. Gosdu (Szent István-ucca) 5. 5247

HASZNÁLT OLOM megvételre kerestek. Bővebbet a kiadójában.

Apróhirdetések folytatása a 12-ik oldalon

Piactéren

7 Modern lakásos bérház 3 üzlettel nagy bérjövendellel elfoglalható 5 parkettás szoba balkónos lakással áron alul eladó 600.000 lejál átvehető. 3368

„Argusnál” Arad Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 1.

Kabát és ruha varrást vállal Lissem Sándor angol francia divatszalon Arad, Piața A. Iancu 2., Szabadság-tér.

SPORT kabát, róka boa és mindenféle szőrme kapható Z. Joanovits Teréz szücs, Arad Str. Moeloni 14. (Orzy-u.)

Patent harisnyák 16.- lejtől. :- Női harisnyák rendkívül olcsó árban. Férfi ingek zefir divat színekben :- 2 darab gallérral 208.- lejtől :- **Szücsnél** ARADON, a motorállomással szemben.

Rudolf Mosse 9181.
Turaautó
hatszemélyes hathengeres francia gyártmány, kitünő állapotban jutányosan eladó.
Merle Géza mérnök, Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 41. sz.

Sarok magánház 4 szobás lakással belvárosban 260.000 lejért sürgösen eladó. „ARGUSNAI” Arad Str. Eminescu 1. 3365

Erdőrevők figyelmébe! 8 holdas erdő kitermelési engedéllyel Aradmegyében állomás közelében Brókrón 65.000 lejért családi osztozkodás végett sürgösen eladó. 3364 „Argusnál” Arad Str. Eminescu 1.

Üzletház háromuccára sarokkal 40.000 lej évi jövendellel 380.000 lejért eladó. 3364 „Argusnál” Arad Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 1.

Földbérletők figyelmébe Szomszéd megyében 280 és 500 holdas uri birtok felszereléssel 75 kiloért. Arad mellett 40 holdas tanya 2 mázsaért. Torony mellett 100 holdas tanya bérbeadó. Szomszéd megyében 125 holdas birtok 5000, lejért. holdanként, 350 holdas 615 és holt felszereléssel Temesmegyében 26.000 lejért eladók. 3364 „Argusnál” Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 1.

MOTOREKE Komlek üzemben látható. Versenyen kívüli munkateljesítmény és tartósság. Azonnal szállítható **Kovács Soma Társánál, Arad.** 5228

Épületek tervezését, építését, átalakítását vállalja **Koch Károly** okl. építészmérnök ARAD, Str. Alexandri (Salacz-u.) Solymos ház „Rudolf Mosse 9130”

Üzlethelyiség a város legforgalmasabb uccáján azonnal kiadó. Cim Sándor hirdetőirodában Arad (Hajós gyógytár mellett.)

Nagyobb kitutó fiu jó fizetéssel azonnal felvétetik. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

CAROL NAGY
FABRICA DE CRAVATE SI PANGLICII 3866
NYAKKENDŐ- ÉS SZALAGGYÁR
KRAWATTEN- UND BANDEFABRIK
Telefon: 5-99, 16-38. **TIMIȘOARA** Telegrama: „Nagyband”

„Revida” és „Corgémount Watch” órák **Márkus István** Arad, Bul. Reg. Ferdinand 39. a legjobbak. — Beszerezhető minden óra- és ékezetésletben. — Románia-képviselet viszont eladók részére

A legújabb francia divatu cipők mérték szerint **BRAUN** cipőszalonjában készülnek. Aradon a főpostával szemben.

Menyasszonyi fényképeket a legszebb kivitelben készít Bornstein photo-salon **ARAD,** (uj Neuman-ház.)

Oszi felöltő és ruha újdonságok **Julia PLESZ Gyula** központi női és gyermek ruhaáruháza Arad, Str. Col. Pirici 3. (Vörösmarty-u) a színház legolcsóbb bevásárlási forrása hátsó bejáratával szemben. Külön angol és francia mértékosztály. Kérem a címre figyelni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját sorak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 3 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Levelezés.

INTELLIGENS nő intim barátságát keresi diszkrét hivatalnok. Kalandornő kímélje. Teljes című leveleket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Kettesben” jelíggel kérek. 5282

Házasság.

FÉRJHEZMENNE különböző koru, valóságos, vagyoni urhölgy. Feltétlenül komoly, nősülendő uriember bővebb felvilágosítás céljából bizalommal fordulhat Faragó irodájához, Budapest, Népszínházucca tizenhat. 749

ÖTMILLIO LEI vagyonnal független urhölgy férjhez menne. Bővebbet: Faragó, Budapest. 749

FÉRJHEZADNA földbirtokos egyedlen családot. Vagyoni: Hátsóhárd Bővebbet: Faragó, Budapest. 749

FÉRJHEZADNA fogorvos házasságkötésére leányt. Bővebbet: Faragó Budapest. 749

GŐZMÁGMONTULAJDONOS férjhez adná leányt. Bővebbet: Faragó, Budapest. 749

SLOVENSZOI dúsgazdag család férjhez adná leányt. Bővebbet: Faragó, Budapest. 749

AMERIKÁBA vágó intelligens műiparos, utitársaság keres. Házasság lehetséges. Teljes című leveleket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Megbeszéljük” jelíggel kérek. 5231

Alkalmazás.

SZAKÁCSNŐ, valamint szobaleány jó bizonyítvánnyal uric családhoz szeptember 15-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 700

JÓZANÉLETŰ 16éves kerekék Győröki új malomban. 5118

GYERMEKKERTÉSZNŐ éves bizonyítványokkal állást változtatni óhajt. Megkeresések Rudolf Mosse (Sándor hírlapíródában) Arad kéretnek. 10118

MÉRLEGKÉPES könyvelő, perfect német, román, magyar levelező ajánlatát kérem fizetési igényei megjelölésével „Állandó” jelíggel Rudolf Mossehoz Sándor hírlapíródába) Arad. 10119

MINDENES SZOBALÉANY jó bizonyítvánnyal felvétetik. Str. Cloșca (Szent László ucca) 9. földszint. 5216

TANULÓT jó házból felvesz Muzsai József ruházete Arad. Városi színházal szemben. 5217

FŐZŐNŐ hosszabb bizonyítvánnyal felvétetik kisebb családnál. Bulevardul Carol 27., ajtó 8. 5927

GYAKORLOTT pénztárnoknő mielőbbi belépésre felvétetik. Gyorsírást tudók előnyben. Ajánlatokat Wallinger hirdetője Arad továbbít. 15091

JÓL főzni tudó szakácsnő vidéki városba azonnal felvétetik. Értekezni Fischernél Str. Grigorescu 3. (Munkácsy utca) Arad. 10120

MECHANIKAI műhelyem részére tanonc. 300 lei kezdőfizetéssel felvétetik. Szegfű írógépvállalat Arad Piata Luther 5215

TANULÓK felvétetnek Kohnál, Arad, Str. Eminescu 2. (Deák Ferenc-u.) 5230

MINDENES FŐZŐNŐ, valamint idősebb nő mindeneképp magános hölgy mellé felvétetik. Arad, Str. Marie Chendi (Köl csey-ucca) 11. II. emelet. 5229

URINÓ társulna ügyes varrónővel. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5208

ÜGYES csomagolóleányok felvétetnek hétfőn reggel fél 8-kor. Coloniale Tápszerművek Arad, Piata Mihai Viteazul Ferenc-tér 1b.) 5225

GÉPIRÓNÓ esetleg félnapra felvétetik. Háztulajdonosok Lapja Arad, Str. Consistoriului 31. (Batthyány). 5221

MEGBIZHATÓ jobb nő, ki főzéshez ért. mindeneképp két tagu családnál felvétetik. Mesner Arad, Calea Radnei 72. (Radnai-ut). 5219

TANULÓ jó fizetéssel felvétetik M. Fischer ügy-, porcellán és diszmuáruüzletében, Arad, Neuman-palota. 10120

GYERMEKTELEN házaspár okt. 1-re keresetik. Az asszonynak takarítást kell vállalnia. Jelentkezni hétfőtől dr. Singernél, Arad, Bul. Carol 81. 10120

FŐZNI tudó mindenest keresek magas fizetéssel azonnalra. Cím Löwinger Str. Pirici Colonel 1. Arad. 10127

GYERMEKTELEN házaspár, házmesterek felvétetik. Arad, Str. Consistoriului (Batthyányi-u.) 17. 5245

NAGYOBB kifizető fiú jó fizetéssel azonnal felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

FELTÉTELENŰ józanéletű románul tudó részben molnármeister keresetik vizimatombba Szeretokuz-erök előnyben. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15091

TISZTESSÉGES kifizető vagy hetes felvétetik. Barthmes Viotor cukorkagyár Arad Str. Filipescu (Florian-u.) 40 sz. 5234

MUNKASNŐK és tanulóink felvétetnek. Gábor csokoládé és cukorkagyár Arad, Strada Cuza voda No. 1. 5242

KERESÜNK irodai munkálatokban jártas **TISZTVISELŐT**, ki a román nyelvet szóban és írásban perfect bírja, azonnali belépésre. Írásbeli ajánlatok személyesen nyújtandók be **SEIDNER, BERNAT** és **FIA**, Arad, Str. Meșianu 2. 5214

JÓL FŐZNI tudó szakácsnő azonnal felvétetik. Arad, Bulevardul Carol 34. szám I. emelet. 10112

JÓL FŐZŐ mindenest keresek azonnalra. Schauer, Arad, Str. Brașianu (Weitzer János-ucca) 14., földszint. 10121

Vétel és eladás.

ELADÓ jó karban levő gyermek ágy matraccal nagy üstház zománcozott üsttel, szoba hinta, gyermek író szék, vas-kályha, lámpa. — Megtekinthető d. u. 2—4-ig. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 900

EZÜSTNYELŰ ÉBENFÁ BOT, bőrutazótáska, ékszerek, szőnyegek, csillárok, fű kabátok, disztárgyak, Biedermayer székek, szekrények, kredenz, trimó, hintaszék, fotelek, tükör, könyvszekrények, íróasztalok, asztalok, puffok, majolika asztalka, mozdó, antik török sehal, seshalon terítők, kézimunkastore, konyha ruhák, ágyszőnyegek, gramofon 18 lemezzel, férfiruhák, stb. eladók. Arad Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

A t. hölgyközönség b. tudomására adom, hogy:

gyermekruha műtermemet női szabósággal kibővítettem.

Műhelyemben elsörendű angol szabász vezetése mellett a legjobb szabású costumok, köppenyek, és ruhák készülnek. A legújabb angol és francia divatlapok megérkeztek.

Kérem b. látogatásukat és vagyok teljes tisztelettel: 5162

Deutsch Anna,
Arad, Str. Alexandri 1. (Salaos-ucca).

Ritka alkalom

rentabilis, biztos, tőkeelhelyezésre Európai részvénytársaság fiókjai üzembhelyezésére és vezetésére

igazgatót (kereskedelmi)

Kérés, aki legalább 200.000 Lej kaucióval és megfelelő referenciákkal rendelkezik. Teljes anyagi biztonság és magas jövedelem biztosítva. — Csak azon urak ajánlatát kérjük, akik tartós állásra reflektálnak. — Ajánlatokat

Lloyd Express, Cluj, Str. Memorandului 24. továbbít

„Monopol 2989” jelíggel. 4747

BIZOMÁNYBA VESZÉK complete szobabereendezéseket, butorokat darabszámra, szőnyegek, ezüst, mü, antik, bronz és disztárgyakat, ékszereket, festményeket, fehérneműket, szőrméket stb. — Arad, Strada Consistoriului 12. (Batthyány-ucca.) I. em. jobb. 1009

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

FEHÉREGEREK kaphatók Arad Str. Consistoriului 12 I. em. jobb. 1006

NYERS borkövet vesz Irom Arnold Arad, Strada G. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 39. 1604

DOMBORNOMÁS névjegyek, levélpapírok minden papírüzletben beszerezhetők. 4332

ELADÓ 1 drb. egészen új bőrfedeles hintó és 1 drb. homokfutó. Megtekinthető Arad, Str. Cosbuc No. 15. (Wesselényi-ucca). 4586

ÉPÍTÉSZEK ÉS ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE! I-ső rendű téglá jutányos árért kapható Tritthaler Ferenc építészeti irodában, Arad, Str. Cosbuc No. 15. (Wesselényi-ucca). 4537

MEQVÉTELRE keresünk 1-es vagy 2-es Wertheim kasszát. Oxigényár Arad. Telefon 505. 10119

ELADÓ MOZIGÉP. Fényképezőgép, kisebb gyújtók. Arad Str. Numa Pompiliu (Kasza ucca) 5. 5201

CSÖVES tengerit szállít vaggontételeiben Dluhos fa és terménykereskedő, Német-szentpéter. 5213

COPIR-könyveket, régi elhasználtakat vesszünk. Perfect Arad, Str. Eminescu. 5233

200 LTR. üst, üstházzal eladó. Arad, Str. Sincal (Szt. Antal-u.) 4., kelme-festő. 5238

ELADÓ 5 HP. benzínmotor, benzines hordók, vízmentes ponyva és egy faszin. Arad, Str. Marasesti 87—39. (Kossuth-ucca). 6246

MUZSAY-nál Aradon

gummikabát... Lei 960.—
double raglán „ 2450.—
téli felöltő „ „ 2250.—

4941

Öltöny, kabát, raglán, kosztüm és ruha szövetelek a legolcsóbb árban

WEISZ ARMIN
divatáruházában Arad,
Piata A. Ianou 18. (Szabadság-tér).

L. Váradi női szabó-salon, Arad, Str. Russa Sirianu 3. (Anlich Lajos-ucca) készít a legújabb angol- és francia modellek szerint sport-, uccai- és estélyi ruhákat. 5102

Házajándékok, disztárgyak, órák, briliáns és „CASA DE CEASURI SI BIJUTERIE” aranyruk legolcsóbban beszerezhetőki (-) FEINER, Arad, Strada Bratianu No. 3. (-)